

1902

ترجمہ بند عطار

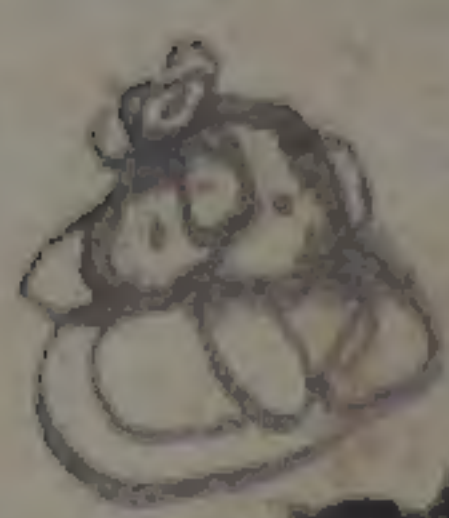
مترجمی: اویس ادیشووی

والف
ولفار
ولفان
ولفال
ولفان
والف

1952

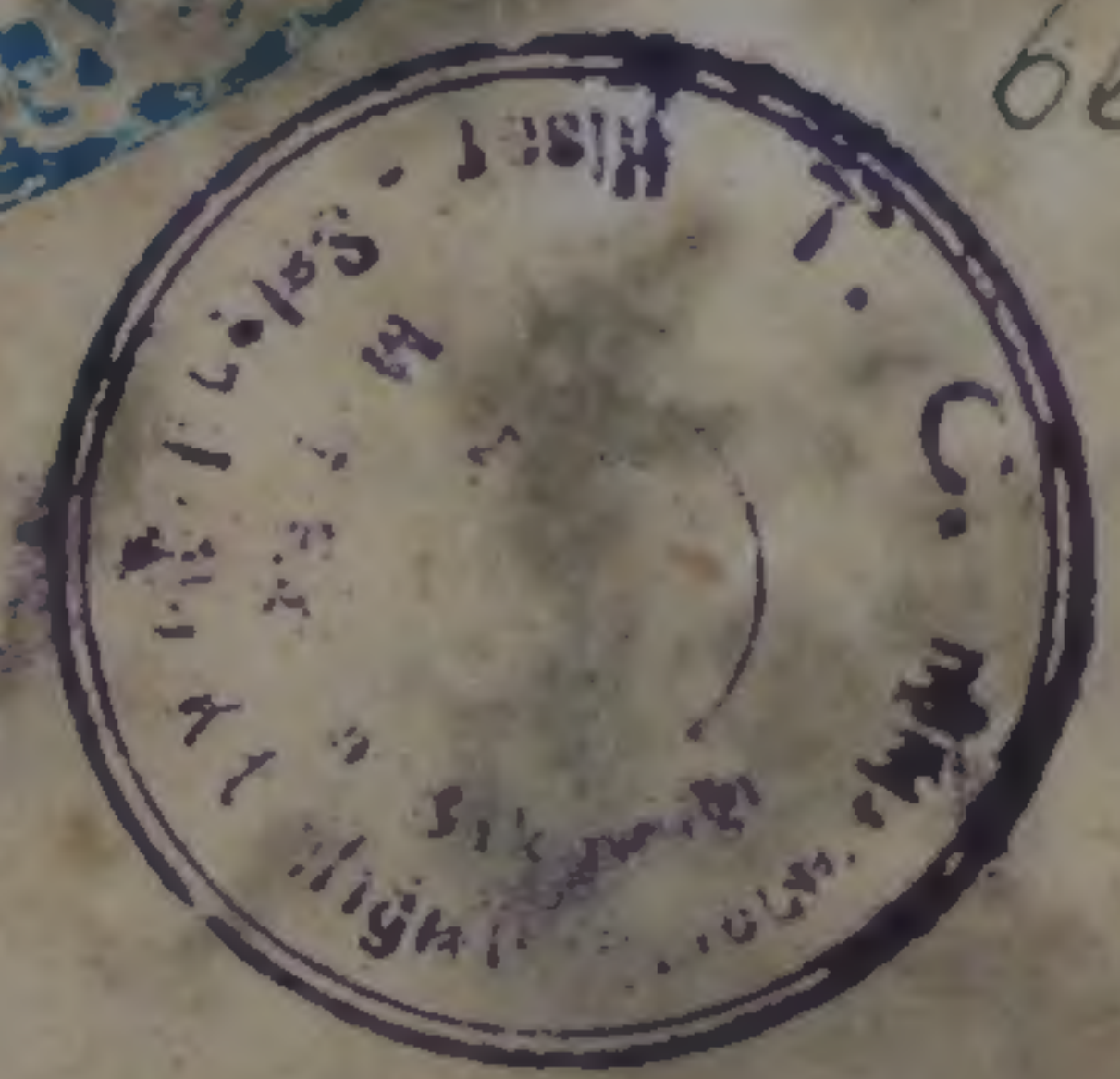
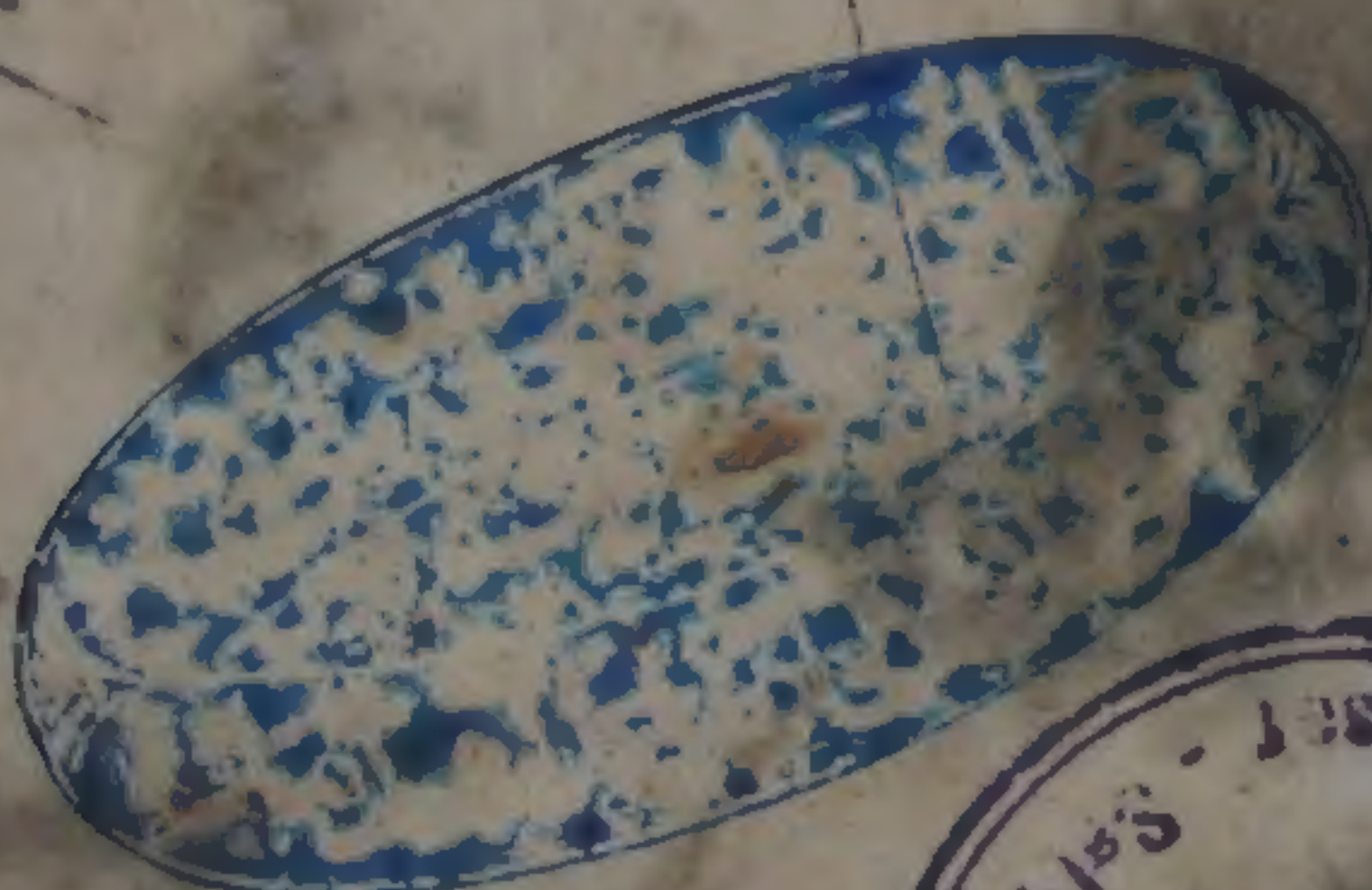
1

هذا كتاب پند نامه و خواجه عطار و ترجمه و خواجه امره
رحمة الله تعالى عليها
رحمة واسعة

هذا كتاب پند نامه و

1953

6626

بند نامه و خواجہ عطار علیہ رحمۃ الغفار نیست

ابتدا کردم بنام آن کریم
 پادشاه محیی عظیم ریم
 حکم او عاست بر شاه و کذا
 سرفراز جهان از امر او
 سرکش از حکم وی کردن هیچ
 تاج شاهی او دهد شاهی را
 پادشاه کام بخش و وزیر
 ناتوانی با تصرع با نیاز
 هیچ چیزی در جهان بی حکم او
 سرفرازی از جناب وی بخواه
 بر حبيب الله و بر الش مدام
 بعد از حمد و درود مصطفی
 این عطار از طبله و عطاری
 هر که زین دار و خور و یکبار
 گویندی تو مرو را بکنفس
 هر که او این بندها یاد کرد
 عمر کرد این نامه باشد راهبر
 مبدع گوین سلطان و قدیم
 کام بخش و کامکار هر ششم
 نیست کس زان هر و چون و چرا
 سرتابند و نه گردانند رو
 پیش او دعوی مکن از شاهی هیچ
 زرق و زری آدم حیوان را
 اوست هم او میدهد تاج و سریر
 کام خود از وی بخوی ای سرفراز
 خوب نباشد زو طلب هر سو میو
 تاشوی در محروم بر طیل آله
 باد از ما صد صلوة و صد سلام
 بر کسای طبله عطار را
 داروی جان چاره و بیماری است
 زود باید در خود را چاره
 بوی وی بر جان بیمار تو بس
 خاطر ویران خود آباد کرد
 سوی بالا میرد با بال و پر

Signer

مخ جانب او ازین خاکی نفس
 نامه های بزرگان کرجه خوش
 گزنجویی جوان از لطف رب
 آن زمانی که بدست آری و را
 میکند بر قدسیان رفتن هوس
 نامه عطار خوب و دلکش است
 هان مشو غافل ازین نامه طلب
 یاد داری یاد غافلین بند را

در سبب ترجمه شدن این نامه و عطار علیہ رحمۃ الغفار

شکل پرو دکانه ای عطار دهر
 آج دهانک حقه عطار وار
 کل معطر قل مشام عالمی
 داری دل جان و جان سندن
 کل دوا قل داروی عطار له
 شکل پروای طایر مشک عین
 بر سحر کور دم و لی تعتم
 کان حلم و جود و صاحب معرفت
 شاه عادل کام بخش و شکیب
 دور عدلک او کرای ناد
 شویله عدلک امشدرا دل صاحب
 شسته شیر مرغ نه ناکه بر نکس
 یک شمع باره صابون ناز ایلار
 خوش مشام اولسون نه بازار دهر
 قلین عطر کلا مکده نثار
 مشک و عنبر دن او را می ساحر
 در دیو زمانه در مان سندن
 شکر آمیز معنوی کفتار له
 نوادی باعث یاد نام اول خیر
 پادشاه کامران دولتم
 رستم زمر و سکندر متولست
 لایق تاج و سزاوار سریر
 لشکری خرم رعای طله شاد
 نوینی کور دکه کول ایلر سجو
 یومن اغوزن قور قسندن بر نفس
 ایکسی بر آرد پروا ایلدر

نور چشم ملک عمارت اول
 عمر و اقبال بولارک يا معین
 اول شه خورشید قرعای تبار
 طومش آله اشونریبا نامه
 رومی خلعتده بوجوب عجم
 گوزلرینی دمدم نور ایلسون
 بسا ووب آلم اللدن نامه
 که چه که محبوب معنی بی بدل
 ایلشیر کوجه بوب ترجمه
 هر که داند دکل احوال
 عودیا قدر بخیر عطار دن
 لطف عوب حضرت معبود له
 سوز کوه هب مسک عنبر بار در
 او مر اشبو کتاب مسک بیز

بایزید بر سلیمان خاند اول
 باقی پائنده قل نایوم دین
 کاسین و کامیاب کامکار
 دیدی ترکی ایله بوشکا جامه
 جلوت قلسون قوم رومه دمدم
 دلیرین هر خطه مسقر ایلسون
 گوزلده رنگین بچدم آله جامه
 جامه اولما که یز بوندن گوزل
 اول قدر یار دکل اما امه
 بومقال ترجمه آله و بال
 مغفرت جویان در غفار دن
 عالی قلدر معطر عود له
 قیمتین یلر اولک عطار در
 اوله باقی تابوین استخیر

بسم الله الرحمن الرحيم

خدی خدا اول خدای عالمه
 اولکه اولدر آدمه نفخ ایدی روح
 تند باد قهرله اول بظنظر

نور ایمان ویردی خاب آدمه
 هم اولک لطیفله غرق اولمادی روح
 قوم عادی ایلدی زیرو زبر

اولدر اولکم لطف اظهار ایلدی
 اول خدا در اولکه هنکام بحر
 اولدر اولکم آله مرود ایدی اوق
 اولدر آبه غرق اعدا ایلین
 خلق یوقدن یار د ب معدوم اید
 کر سلیمان او ویر ماسه نلین
 جسم صابر دن ویر کبر مانه قوت
 بیرنک باشینه آله قوم بحر
 پادشهر هنر کم دیلر ایدر
 پادشا خلق خود مسلدرا کا
 بیرنه وافر لباس و نان و یور
 کیدر بیرنه سنجاب و سوز
 بیرنک کما و نحدن پستری
 بیرنه آتونی بک هیمان و یور
 عالی قادر بودم یوغ ایلک
 گوشر یوزن مرغه اول ماهی و یور
 آله سوزا و غلافی اول پیدا ایدر
 نیجه یلق مرده یه اول جان و یور

ناری ابراهیمه کلزا ایلدی
 لوط قومین ایلدی زیرو زبر
 بر سکت زحیمه ایدی یوق
 داش اچندن نای پیدا ایلین
 آهنی داود اللده مومر ایدن
 رام اولر میدی کا اهل زمین
 یونسک قلدی مقامین بطر خوت
 بیرنک باشینه او زرتاج زر
 عالی پردنک یقسه کیم نه در
 دیمز که سه اکا چور و چرا
 بیری غریبان ابلعدن جان و یور
 بیر کلخند یاق غریبان و خور
 بیرنک کده قار و یور اوستی بری
 بیری سی نان خسر یله جان و یور
 جانی یوقدر کمنسک کمر سو یلیه
 قوللرینه دولت ساهی و یور
 مهلا بچند طیفی اول کویا ایدر
 دردی در مانه اول در مان و یور

صَنَعَهُ خَالِي سَلَاطِينِ اَيْلَرِ اَوَّلِ
تُورِي يَسِيرْدَه بِيَتُونْ اَوَّلْدَرِ كِيَاه
هِيَجْ مَلِكْنَه اَنُوكْ اَنَبَارِي يُوَقْ

بَجَلَه رَجْمِ شِيَاطِينِ اَيْلَرِ اَوَّلِ
هَمْ بُو اَفْلَاكِي قَلْبِ اَوَّلْدَرِ نِيكَاه
يَادِ شَاهَنْدَرِ هَمْدَمْ وَهَرَايِي يُوَقْ

دَرْ نَعْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَوِيد

سَيِّدِ الْكَوْنَيْنِ خْتَمِ الْمُرْسَلِينَ
اَوَّلْدَرِ اُولُكُمْ نَهْ فَلَكَ مِعْرَاجِي دُرْ
نَعْتْ وَذَاتِي رَحْمَه لِّلْعَالَمِينَ
بُرْدَرِ اَصْكَاهُ نَفْسِ يُونُزِيكَ سَلَامْ
اَوَّلْدَرِ اُولُكُمْ يَارِي بُو بَكْرُو عَمَرْ
بُو بَكْرْ اَنَكْلَه يَارِ غَارِ اَيْدِي
صَاحِبِي اُولُشْدِي عُمَانْ وَعَلِي
خَضِرْتِ عُمَانْ كَانْ حِلْمِ اَيْدِي
اَوَّلْ رَسُولِ حَوْكِه خَيْرِ النَّاسِ اَيْدِي

ضُكْرَه كَلْدِي اَوَّلْدِي فَخْرِ الْاَوَّلِينَ
اَبْيَانُكَ سُرُورِي سَرْتَا جِي دُرْ
مَسْجِدِ اَوَّلْدِي كَهْ هَبْ رُويِ زِينِ
اَلْاَصْحَابِ بِيْنَه تَارِيَوْمِ الْقِيَامْ
بَارِ مَعْلَه اَيْلْدِي شَقِ الْقَمَرِ
خُودِ عَمْرِ لَشْكُرْ كَشِ اَبْرَارِ اَيْدِي
اَوَّلْ سَبْدَنْ هَرِي اَوَّلْدِي دُولِي
شَاهِ مُرْدَانْ بَابِ شَهْرِ عِلْمِ اَيْدِي
عَمِ يَاكِي حِمْرَه وَعَبَّاسِ اَيْدِي

دَرْ مَنَاقِبِ اَيْمَةِ دِينِ

سُورِ اِمَامِ مَلِكِه اَيْلْدِي لَرِ اجْتِهَادْ
بُو حَنِيفَه دُرْ بَرِي سِي بَا صِفَا
فَضْلِ حَقِ اُولُسُونْ قَرِينِ جَانِ اُو
صَاحِبِي بُو يُونُسْ كَانْ ذَكَا

بِيرِي جَنَّتْ جَمَلِ سِيْنُكَ رُوحِ شَاهْ
سَمْعِ شَرِيعِ مَصْطَفَى وَمُجْتَبَا
شَادْ اُولُسُونْ رُوحِ شَاكِرْدَانِ اُو
بِيرِ سِي دَاخِي مُحَمَّدِ بَرِ صِفَا

رَضْوَانِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ

شَا فَعِي مَالِكِي وَخَبَرِي
بُونَلَرَه اَوَّلْدِي مُقَارِنِ هَمْ زَفَرِ
جَانِي جَنَّتْ بُولَارُكَ اَوَّلَه شَادْ
جَمَلَه سَبْدَنْ رَا ضِي اُولُسُونْ اَوَّلْ

بُونَلَرُكْلَه وَارِدِ لُطُوعَرِي يُولِي
دِيمُرْ بُونَلَرُكْلَه بُولْدِي زِيْبْ وَفَرِ
بَيْتِ دِيْنَه بُونَلَرِ اُولُشْدَرِ عِمَادْ
رَحْمَه اَلله عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ

دَرْ غُذَرِ كَنَاهِ وَمَنَاجَاتِ كَوِيد

يَادِ شَاهَا جَرْمُزْدَنْ كُجْ بَزْمِ
اَيْلُكْ يَتِ سَنِ بِيْنِ بَرْدِ اَتَمِشُورْ
نِيَجَه يِيلْدَرِ قِسْقُو عَصِيَانِ اَيْلْدِي
رُويِ شَبِ عَصِيَانِ اِيچِنْدَرِ قَالِشْمْ
هَمْدَمْ اَصْحَابِ عَصِيَانِ اُولُشْمْ
مُردَمْ اُولَا دِيكِه قَلَامِ كَنَاهِ
كَلْدِي يُونُزِي قَارَه بَابِ خَضِرِ
رَحْمِ اَوْمُوبْ دُرْ كَاهِه اَوْرُشْمْ نُولَه
جُونَكِه لُطْفِكَ بَحْرِي بِي بَا يَانْدَرِ
نَفْسِ شَيْطَانِ اَوْرْدِي يَارِبِ رَاهِي
آبِ لُطْفِكْلَه كَنَهْدَنْ اَيْلَه يَاكْ
جَانِ شُوكْ دَمَكِه بَدَنْدَنْ اَوْرْ
عَاقِلْ اَوَّلْدَرِ حَالِنَه شَاكِرْ اَوَّلَه

كَارْمَرْ عَصِيَانِ اَشِيمَرْ كُجْ بَزْمِ
جُورِي بِي بَا يَانْ وَتِي حُدَا تَمِشُورْ
آخِرْ اَكْدَمْ اَنِي اَفْغَانِ اَيْلْدَمْ
جُورْمَلَه نَقْصَانِ اِيچِنْدَرِ قَالِشْمْ
هَمْ جَلِيسِ نَفْسِ شَيْطَانِ اُولُشْمْ
قَانْدَه قَالْدِي طَاعَتِ اَتَمَكْ يَا اَلله
رَحْمِ قُلْ غَرَقْ اَيْلَه آبِ رَحْمَتِه
سَنِ دَكَلِمِيسِنِ دِيْنِ لَا تَقْطُوعْ
رَحْمَتُكَ كُونِ يَوْمِ شَيْطَانِ اَوْرْدَرِ
رَحْمَتُكَ اَيْلَه شَفَاعَتِ خَوَاهِي
اَوْمَلْدِي بِي يَارِبِ مَقَامِ زِيْرِ خَاكْ
دِيلْدَمْ قَبْرِمْ اِيچِي بَرِ نُورِ اَوَّلَه
نَفْسِي ضَبْطِ اَتَمَكْلَه قَادِرْ اَوَّلَه

در نگوشتن نفس مان گوید و در شکاری گوید

کیمکه خشمین بوده ای تازه جوان
 ابلهک اولدر بغایت بدتری
 دانی بوندن صکر اولی عقل و را
 گرچه در ویشک کوچدر قتی
 نفس شو من هرکه ضرر رام ایله
 قل ریاضت برله نفسک پامال
 خلق عالمدن شوکم دوندردیو
 ای در بغاسر سر ایخوده یوز
 کیمکه غدرین دلیله ایله بول
 دوست اولر حقه خلق اولر اولن
 دینک هر کیمکه دل آزار اوله
 کی صقین گو کلینی یقه کیمسنک
 کرد لر سک کمر اولاسن معتبر
 چونکه ایله یده من سین اتمه بد

در غیبت گوید و در فواید

کل بر و ایل غیبتدن کس دلیک
 شول کیشینک کم دلی غیبتدن
 آله بویو که کنا هیبی ایله
 اول دل او جندن بانه جندن

حق رضا سین ایلر سک کر طلب
 کرد لر سک لطف حی و لا موت
 ای پسر بند و نصیحت ایله گوش
 هر که سوز باشلیوب کنار ایده
 اهل عقل کاری خاموش اوله
 عاقل اولر کذب غیبت ایلمز
 ذکر حقدن غیریه آجه دهان
 اولکم اظهار عبارت ایلدی
 ننده دل جوق سویلکدن زار
 اولکم اظهار فصاحت ایلدی
 کل دلیک اغزلان حبس ایت ای سر
 کیمکه کند و عینه ناظر اوله
 مرد سک قل کند و عیبو که نظر

در عمل صالح گوید

حکم اوله اهل ایمان ای پسر
 اوله کو ملک حسد دن ایله پالک
 پالک ایله کذب و غیبتدن زبان
 هم عمل قلدقده ایله ی ریا
 صاقور در تنه دده اوله بولش
 کند و کی مون یل ایرفریمه پالک
 ایومیه ایمانو که تا کمر زیارت
 این جان کوزنده تا نور ضیا

آجه فرمان خدادن غیر لب
 اورده انک دستنه مهر سکوت
 راحت ستر سک دهانک آجه بوش
 سیننه سر اچول دله بمان ایده
 کار جاهل سوز ده پرخوش اوله
 دمه ایله کیمی رغبت ایلمز
 حق کلار من سویله سویلر سک
 کندنی اولدی جهالت ایلدی
 سویلر جوق اولکه عقلی واردر
 کند سین سادی فصاحت ایلدی
 کسر امید یلان اوله خیر البشر
 کند نوک اصلاحنه قادر اوله
 ساکه ایل غیبتدن ای غافل

هان

قوله قومك بيلورسك حرام	اهل ايمان سن محقق والسلام
اله جرات ضعيف يماندن كلور	توك انوك اهل عرفان دن كلور
هر كيمك اعمال جانا ياك اوله	پيري انوك ذوق و افلاك اوله
جون ريادن اوليه اعمال ياك	سويله حاصل قله باشينه خاك
هر كيمك قلايه عمل اخلاصه	صمد او طايه او مرد حاصله
هر كيمك كاري كه كرجك حقه در	دايم ايشي انوك دوقاره در

در سیرت ملوك

چار خصلتي برادر قلعيان	پادشاه اوليله ايلر زيان
خلق چنده شاه كم خندان اوله	هيبتينه لاجرم نقصان اوله
پادشاه صحت مرد فقير	پادشاه در پادشاه كوش كير
عورتيله شاهكه چوق خلوت قله	كندني حرمت و عزت قله
نيمه كم فرجه انداري اوله	صنعتي انوك كم آزاري اوله
پادشاه اولدركم عدك و داد اين	عالي آباد و خلق شاد اين
طله گرافيك ايدر سه پادشاه	فائز قلمر اكاجل و سپاه
شهمكه اوله عاقل و فتح لقا	اوله ملكنده اكا عمر و بقا
لطف و احسانيله بسله عسكري	اويناسونلر يوكلكه جان و سري

در بزرگي كويه و الخلق الحن كويد

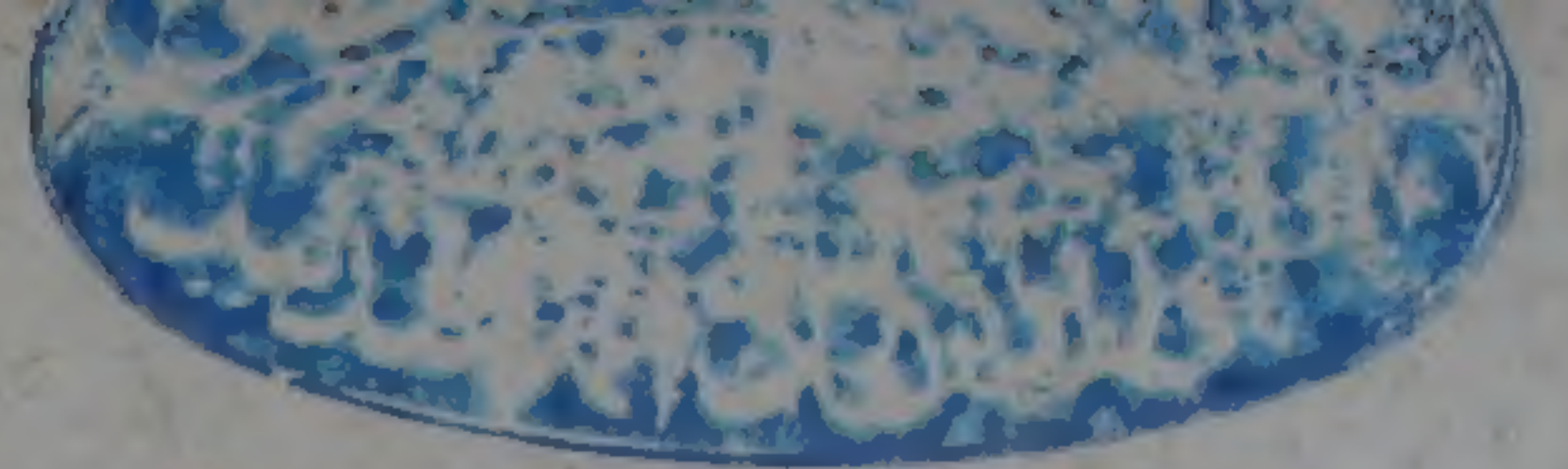
اولو بوغه چار نشنه در دليل	ايله كم كوش ايله اي مرد اصيل
----------------------------	------------------------------

علمه رغبت ايلكدر بي حساب	خلق ه هم خلقيله ويرمكدن جواب
هر كيم اند و اردر عقل تميز	عاقل و داني اول طوتر عن ين
اي برادر ايسه عقلك تمام	نور سيرين سويله بو خلقه تمام
هر كيم اوله ترش روي تلخ كوي	دوندور اندن بو عالم خلق روي
دشمنده هر كيم اتمزه حذر	كور سردر دشمنده اول ضرر
دوستلرله دايم مسرور اول	ليك دشمنده حذر قل دفر اول
يوك يراغن حاضر ايله اي پسر	كج فادن باقي استرسك اگر
بهره شهن نكبت و محبت درر	بعد دشمن دولت راحت درر
دوستلرله اول هميشه هميشين	سقي قل كور ميا سين دشمن يورين

در احقران كوده از چهار صفت

وارد در درت نسه ده غایت خطر	قدرتك يتد كجه اند قل حذر
رغبت دنيايله زن صحبتي	قرب سلطانيله بدكر الفتي
قرب سلطان آتش سوزان در	الف بد خود بلای جان در
مار افی در بودنيه زهر دار	نقشه الدمه آنك زنه ار
خوب زيبا كورينور خلقه تمام	ليكه اولن بكسيه اول يار و دام
اشبو مارك زهري كي قاتل درر	اله الدنم او كيم عاقل درر
طفل وار الدمه سوخ و زرد نه	دشمنه سني تا بلا و درد نه
بومر تين ندرر نال جهان	بولد غيبتك يوزينه كور همان

نهار

هر که جفت دل سه اشوبه زین	اوج کونه قونز بوکرانی همن
مقبل اولکم اولدغی دم چفت طاق	آرقه سین دوتب همن دیر طلاق
هر که جفت دل سه یوزینه کولر	ایتنی بیکله اماریش بیلر

در چهار صفت که بر نیکیختی دلالت کند

نیک بخت چار سنه در دلیل	جان و دلان دیکله ای مرد اخیل
اصلی پاک اوللر اولر نیک بخت	لی صل اولر سزای تاج و تخت
نیک بخت اولد در فکر صواب	شولکه بدو آیدر چکن تب عذاب
خو عدا بدن شویم ایمن در	نومین اولر کافر ای دیندر
اشوبه بش کونلک عمر چوه ای جوان	نه بلاد بو بجه قید و خانان
ترک لذات جهان ایت ای جوان	دستگیرک اوله ناصاحب دلان
ویرمه فانی عالمه زینهار دیک	نفسه اوین آدم اولر شورله بیل
چون کیدرسن چکه مال چون تعب	صوگله یاسنک قالمش یاد هب
جان بددن شول زمانکه دور اوله	کاسه سراجی مار و مور اوله
مار و مور ایچونمی بسلر سین تی	های غافل آدم اوغلانی سنی

در چهار صفت که عاقبت بدان توان یافت

عاقبت سترسک ای یار عزیز	آره آنی چار چیز ایچند تیز
پیری ایمن لک پری نعمت ددر	پیری آزاری پری صحت ددر
گر بولرسک نعمت امن و امان	ساکتتر عاقبتدن بوهمان

شول کیم فارغ و صحتده در	دینده اولر راحت و دولته در
الایاغ آلتنه نسلک باشنی	اورانوک باشینه غیرت داشنی
نفس و شیطانیه اویان باسدن چقر	عاقبت دوزخ اولور آکه مقر
نفسی خورایله باشی قالدرمیه	الله ایمانوک بیلر آلدرمیه
نفس بر سگدر بولنجده فرصتی	یوز که باقر اولور اولور قستی
نفسی طویرمه همیشه آج طوت	ساکه اویسون دیوسک محتاج طوت
ای برادر چوق بکده قیل حدر	چار پا حیوان دکسلر سنی اگر
چوق بیک عالمه حیوان ایسیدر	آزیمک ای دوست انسان ایسیدر
سویور چوق بیکله شمع جان	آزیمکله اویور شمع روان

در خطر دنیا گوید

خواب غفلتن کوزک آج ای پسر	دوستانه دیکله بدن بر خیر
بعلمه دنیا یه کوکلک زینهار	دولت نوکیم جهانده کور یومار
الما سون کوکلک بودنیای دنی	بر بلا یه اوغرادر آخر سنی
ظاهورک کل زینت آتمه ای فقیر	گردلرسک باطنک اولسون مینر
کل هوای صورت زینبای قو	هم لباس اطلس دیبای قو
زین پویش اول باقی و پاینده اول	کیچ هوادن کل خدایه بند اول
کل عید کالکله آینه وار	تا که روشن اوله صنع کرد کار
اکنکه کی خرقه و پشمینه	کینه دن پاک ایله قاب و سینه

حَلَّ جَنَّتْ كَرَكْسَه اِي جَوَان	كَلْ نَوْ فَاخِرْ جَاهِ لَرْدَن كُجْ هَمَان
كِرْد لَرَسَك عَزْد جَاهِ آخِرَت	عَجَبُ كِه رُو جَوْدِي قَوْلْ مَسَكَت
عَارِفْ اَوْلَى شَاهِ قَو آرَايشِي	بُو جِهَانِ رَاحَتِ و آسَايشِي
كِمَه دَعَا سِينِ بِلَا سَكْ رَايِ اَخِي	مَرْد سَكْ يَصْدَقْ مَعْلِ بَالِسْ دَجِي
صَوْفِيَانَه صَووقِ كِي يَا خُو دِ بِلَا س	خَوْدِ ضَلَبِ بُود رَايِ مَقْبُولِ تَاس
مَرْد رَاهَه بُورِ يَامَنْدَرِ يَسْتَر	خَالِ چُونِ عَاقِبَتِ بَالِسِ سَر

در صفت تواضع گوید

وَارَايشَه عَقْلَك اَكْرِي مَرْد دِيَن	مَرْد دَر وِيَرِ اَوَلِ يَه دَر وِيَسَه قِيَن
هَمِيَسِيَن اَوَلَه هَر زَمَانِ دَر وِيَسَلَه	هَمْدَم اَوَلَه بَر نَفْسِ بَدِ كِيَسَلَه
كُورِ لِيُوبِ دَر وِيَسِ عِيَنِ اَمَدَه دَمَر	اَنلَرَه فَايْدَه اَمَا سَاكَه كَمَر
جَنَّتْ سَتَر سَكْ اَكْرِي جَانْدَن	دُوسْتِ اَوَلَه دَر وِيَسَلَرِ يَلَه جَانْدَن
جَاهَه دَر وِيَسِ دَلَقِ اَوَلَمَر مَدَام	فَايِ جِسْمَه اَوَلَه چَو قَدَرِ اِي هَمَام
قُومِيَسَجَه يَابَرِيَسَه مَرْد سَر	وَانِ مَرْد دَر كَاهِ حَقَه چَوَقِ يَلَر
رَا حَتِي تَرَكْ اِيلَه اِي نَا زَكِ بَسَر	نَفْسِ ظِلْمَانِي اَوِيَمَه قِيَلِ حَذَر
مَرْد رَه عِيَنِيَم كَلَمَر قَصْر وِ بَاغ	كُتْمَز اَنَكْ يُو رَكِيْدَن دَر دَر زَاغ
طَوَلُوم اَفَلَاكَه چَكَلْ قَصْر وِ طَاق	نَوَلِي اَنَدَن كَمَر بَر اَلْتِيْدَر يَتَاق
طَوَلُوم رَسْمِيَم وَا رَسْمِ سَنَدَه زُور	كِيَرِ سَر سِيَن كُورَه چُونِ بَهْرَام كُور
اَخِر تَرْدَن غَافِلِ اَوَلَه اِي بَسَر	وَا رَمَه بَاطِلِ يُولَه زَنَهَارِ لَحْذَر

دُنيوي دَر دُوبَلَا يَه صَابِرِ اَوَل	قُوتِيْدَه خُدَا يَه شَاكِرِ اَوَل
شُكْر لَه نَعْمَتِ هَمِيَسَه چَوَقِ اَوَل	كِمَكَه شُكْر اَنَكْ كِيَسَلَرِ يُوَقِ اَوَل

در بیان آنکه چهار صفت علامت بدخو است

چَا رَچِيَزْ اَنَارِ بَدِ جَحْتِي دَر دَر	جَاهِلِي وَا كَاهِلِي سَخْتِي دَر دَر
بِي كِسِي وَا نَا كِسِي اَشْبُو جِهَار	جَمَلَه بَدِ جَحْتِكْ دِيَلِي دَر اِي يَار
اَوَلَكَه دُشْمَنِي عِبَارَتِ قِيْدِنَه	بِي كُمانِ دُشْدِي خَسَارَتِ قِيْدِنَه
كِيَم قُودِي كُند و هَوَا يِ اَوْنَه يَا	اَنَفْسِي يَا مَالِ اِيلِيُوبِ بُولِي صِفَا
بِي شُكْر اَنَوَلَكِ كَم خَوَابِ وِ خُو اَوَلَه	دُورِخِ اِي جَمْعِ يَانَه رَا رُو خَوَار اَوَلَه
اَلْمَا دُنيَا دَن مَرَادُو اَز رُو	طَوْتِ جَنَابِ خُضْرَتِ مَوْلَا يَه رُو
تَرَكْ كَامِ اِيْتِ خُو بَدَرِ نَا كَامَلَق	نِيَكْ خَوَاوَلَه غَمِ دُكُلِ بَدِ نَا مَلَق
اَوَرِ مَسُودِ دِيَرِ سَكْ يُولَكِ نَفْسِ يَلِيد	اَمُر وَا يِ حَقِي كُورَلَه اِي وِجِيد
كِرْد لَرَسَكِ كِيَم اَوَلَا سِيَن سَر بِلَسَد	اَوَسْتَكَه رَا حَتِ قُوسِ اِيلَه بِنَد
كِمَكَه رَا حَتِ قَا يُو سِيَن يَابَرِي مَام	اَجَرِي اَوَسْتِيَنَه دَر دَر اِلَسَا لَام
كِمَكَه تَرَكْ كَامَر اِي اِيلَرِي	عَارِفَانَه زِيَدِ كَانِي اِيلَرِي

در صفت رياصت

هَر كِيَمَكْ مَقْصُودِي غَيْرِ اَنَدَه دَر	خَالَقُكَ مَبْعُودِي دَر كَمَر اَه دَر
مَرْد سَكْ كَر تَرَكْ عَزْ وِ جَاهِ قِيَل	كُزْدُوكِي شَايِسْتَه دَر كَاهِ قِيَل
خَوَارِ يَلَرِ كُنْدِي جَاهِ اَسْتِيَن	تَرَكْ اِيْدَرِ دُنيَا يِ اَللَه اَسْتِيَن

بیه اور از خلق جبر و جاه
 طوت خلاف نفسی ایله پامال
 گوگلکی چون حقه رام این سین
 هر کیم کیم صدق بر صانع اوله
 صنومه عمرک کجور ای نیک دات
 نفسی دوج نسته قلوب آتجق هلاک
 تیغ خاموشی و تنهایی جوع
 هر که بواج نسته دن غافل در
 طومینلر ائس ذکر الله ایله
 نفس طاعتی قی کاهل در
 عاقبت دنیا یا ترسک سیم وزر
 هر کیم ایلر آخرت ایچون عمل
 آخرت قیدند در بر هینر کار
 غافل اوله دشمنک شیطان
 کل هوای نفسی قو دنیای ده

تر پرست و ملاک یار اوله الله
 تا اولاسین مرد راه و اهل حال
 نفسکی مهور و ناکام این سین
 دینه ده بر تقیه قانع اوله
 مال قیدند بولاسین تاجات
 طوت قولاغک این یم ای مرد یاش
 نفسی مهملدر بولاره قیل شروع
 نفسوک غلو یلدر باطل در
 هدم اولور دیو قالور آهیل
 جرب شیرین لقیه مایل در
 اوغره در پردر ده و عمرین کسر
 هر کز ایرمن کارنه اولک خلل
 مایل اولمز ماله الا خاکسار
 قصدی اولک دینله ایماندر
 آخرتلا کردلر سک فایده

در ذکر حق لوبله

ذکر حقه ای سر مسغول اول
 ایرشور رزق مقدر ایر و کج

در کینه بند و مقبول اول
 هر کز ایلر او کندن آجه هیچ

اولکه یارین پینه ساکه جان ویر
 مورش تر جوب و دانه چک
 هر نه ویرسه کز قیل و کن کثیر
 ائمه خلق او کندن هم قدک چو طاق
 مردره اول عار ائمه خلق دت
 هر کیم کیم قصدی نیک و نام در
 نیک نامی نیلسون در ویشلر
 ال جکر سک ترک ایدوب کزینتی
 کوهلر دن دوندر سک دل یوزین
 خوصله هر کیمکه دنیا دار اولور
 دوع قوشی کیدر نفس عیند
 نفس بد اول قوشی یوکدن قجر
 بال جوب اوج دیر سک یدراشتم
 نیک ذلکش در کیه زهر وار
 وقت طاعت نفس طالم سست اولور
 نفسی قید دیند چیک ویرمه اما
 نفسه درمان آج وضو سن اولمادر
 اور یوکی چک یوله آتی شتروار

نیمه غم اول ساکه آخرت ان ویر
 فاقه یارین مرد سک مر دانه چک
 راضی در الله دت مرد فقیر
 بویه در چون عادت اهل نفاق
 عارف اول قاجا بلاسی دلقدر
 خاص صمه آتی مرد عامدر
 آجلر غریانلر در لیشلر
 ایرشوب حقه بولوسین جنتی
 ر حقه ایردک آجمل جان کورین
 بی کمان آند خدای یوزار در
 نه اوچرله یوک کور اول بلید
 بولک یارین باغ عمرندن صحر
 بولک کور دیر سک دونر دیر طایم
 طعی آجی بوی ناخوشی و قار
 معصیت چیند اما چست اولور
 هر نه دیرسه خلافت طوت هان
 نفس اوزر مردک اوز اولمادر
 تاکه راضی اوله سندن کرد کار

جَانِلَه طَاعَتِ كُنْ جَكَ حَضَرَه
طَاعَتِ حَقْدَن اَوِكِم كَرْدَن جَكَر
چُون قَبُولِ اِتْدَك اَمَانَتِ بَارِي
قَانِي اُولَ رُو بَرِ اَزَلَك جَنبِشَك
جِيْن طَاعَتِ اَوِكِم كَسَلَان كُ

سُو رَا دَن نَفْسِ كُ جَقْسُون اَوْت
لَعْنَتِ وَنَفَرِي هَر يَرْدَن چَه كَر
بَاشَه اِيْلَتِ نِي يَار اِيْتِ يَار نِي
چُون بَلِي دِيْدَك چَقَر بَاشَه اِيْشَك
حَاصِلِي اَنُوكِ هَمَان خَر كَان دَر

وَقْتِ طَاعَتِ تِرَز وُچُون بَا اَوَل
مَنْزِلَك چُون طَوْر دَر يَارَك كِرَان
يَار بَر خَوْدِ حَرَامِيْدَر كِيْمِيْن
هَر كُوكِ كِيْمِ يُو كِي يُوْلَك جُو قَدَر
لَاشَه جِسْمَه نِيْنِي يُو كَلَتِ اَنَك
اَجْتِرَازِ اِيْلَه يُوْلَد خَابِد
كِيْمَه بَاقِي قَالَدِي بُو دُنْيَا يَدُون

كَارِ عَالَمِدَه قُوَاز دَا اَوَل
كَارِ يَانَدَن قَالَه مَرْدِ يَسَكِ هَمَان
جَانِي قُوْر تَر مَآغَه سَعِي اِيْلَه هِيْمِيْن
جَلَد وُكِي عَمْدِ خُصُوْعِي يُو قَدَر
يُوْلَد آسَان بُوْلَه سِيْن يَا كَار كِي
رَحْمَتِ وَ مَرْسَكِ كَر تَوَاقِب دَن
اَنَك چُون كُنْدَك اِيْلَر سِيْن زَبُون

اَنَامَرَادِ اَوَل اَوَل اَخِر اِي جِيْب
كُنْدِيْن اَوَلَك عَادَتِ شَيْطَانِ دَر
دِيْدِي اَدَمْدَن عَزَا زِلَه بَهْتَر مَر
اَدَمِ اَوَل شُدَر تَوْضِعِ بَر لَه خَالَك
اِيْلَدِي اَدَمِ عَزِيْتِ اِسْتِغْفَارِ اِيْلَه
زَانَه دُشْمَنَكِه بَتَر خُوْشِ حَالِ اَوَل

بُوْلَمَز اَوَل شَادِي وَ عَشَرَتُون نَصِيْب
كُنْدِيْن اَوَلَك اَوَلَكِم عَارِفِ جَانِ دَر
اَوَلَدِي مَلْعُونِ اَنَك چُون لَاجَرَم
نَاسِ سَر كَسَلِكْدَن اَوَلَدِي دَر دَنَّاك
اَوَلَدِي خُوْر شَيْطَانِ اِسْتِكْبَارِ اِيْلَه
خُوْشَه كِيْمِ بَاشِي قَالَدِ مَرْدِ پَا مَالِ اَوَل

در علم اوستا

در علم اوستا

دَرْتِ نَسَنَه دَر نِيْسَانِي اِيْلَهَك
كُنْدِ وُغِيْبِيْن كُوْر مِيُوْبِ اَوَل بَدِ كَمَان
هَر كِيْمِكِ كِيْمِ خُوِي بَدِ خُوْلَقْدَر
خَلِ تَحِيْمِيْن كُوْر كَلَنَه اَبَلَه اَكْر
خَلَقِ خَلَقْدَن اَنُوكِ كِيْمِ زَار دَر
خُوِي بَدِ تَنَدَه كَمَالِ جَانْدَر

اِيْدِيْمِ اَنِي كِه اَوَل سُونِ اَكْهَك
غِيْر يَلَر غِيْبِيْنِي كُوْر لَر هَر زَمَان
لَاجَرَم كَارِي سِيَه رُوْلَقْدَر
بُو عَجَبْدَر كِيْمِ نَه اِيْلَكِ اَوَمَر
خَوَقِ تَنَدَه صَمَه قَدَرِي وَار دَر
مَرْدِ خُوْبَدِ اَخِيْبِ اِنْسَانِ دَر

كُوْر مَرِ جَنَتِ يُوْرِيْن مَرْدِ عِيْل
مَرْدِ بَدِ خُوْصَمَه كِيْمِ اِنْسَانْدَر
مَرْدِ بَدِ خُوْ كُوْر مَرِ رَا حَتِ يُوْرِيْن
خَلِ دُوْر خِ اَتَشِنْدَن شَعْبَه دَر
وَار مَه يَانِيْنَه بَخِيْلَكِي جَوَان

پَشَه كِيْمِي اَوَل سَرِ پَا مَالِ پِيْل
صُوْرَتِ اِنْسَانْدَر بَر شَيْطَانْدَر
خَلَقَه رِيُوِي اِيْلَر اَجَقِ كُنْدِ يُوْرِيْن
وِيْر مَه يُوْر كُوْر كَلَنَه اَكْهَطَر سُوْر
وِيْمَسُونِ نَاسِ اَكْه اَبَلَه عَا قِلَان

زِيْنَتِ اَتَمَه بَاشَكِي دَسْتَارِ اِيْلَه
قَالِيْمَجَه تَرِكِ عَزِوْ مَالِ وَ جِنَاه
كُنْدَرِيْن زِيْنِ اِيْلَكِ اَرَلَكِ دُكُل
جِسْمَه تَقْوِي كِيْمِي اَوَل مَرِ هِيْمِ لِيَانِي
هَر كِيْمِكِ كِيْمِ كَارِي اَرَا يَشَد دَر

بَر كُوْر كَلِ يَابِ مَالِ يَا كُ كُنْدَرِيْن
چِيْقَمَر سِيْن بَاشَه مَانْدَن اِيْلَه
اَنِ بَر سَتِي كَارِي سَر وُورَلَكِ دَر
وَاز كَلِ اَز نِيْدِي اِيْ مَقُولِ نَاسِ
دُنِيَه دَه نَعْمَدَه آسَا يَشَد دَر

در تدبیر بلاد و دیار در بیان عاقبت از پند

گر بلادن اولی استرنگ خلاص
نفس نیادت ارغ اولی یوی وار
نفس بالیلہ دنیا زینتی
گراورسک حرص ازہ مبتیلا
شونلوک کم اللزید بقدری یوق
نفسله دنیای ترک ایت ای پسر
نیجه بونفس اندن زارو زار
نفس اچندن نیجه نفس نامراد
قوت تی اچون بولرسک نان اگر
اجتراز ایله دلازار اولسدن
کی صقین گو کلینی بقه کسنوگ
یارلق اوومه بلادہ کمنسه دن
حقه نوز طوت غیردن امیزی کس
گردلرسک راحت و گنج و غنا
کی اچندکسه وار عذرین دله
کمدکم خوش عقل و دانش واردر
مردنا اهلہ ایشین اصمر لماز
چک لوک بوا یکدن ای مرد خاص
ایر مسون دیرسک آیتیک نامر
اوده صالری نیجه قور ملتی
هریکادن اوستوکه اوشر بلاد
کمنسه دن اول دکل یوقدر خوفی خو
کمنسون تا کوکله خوف و خطر
دوشین چاه بلایه قالری خوار
دوشیدی دامه ایلدی صیادی شاد
نعمت و مالینه دهرک المه سر
استمرسک گردلازار اولمادن
بقا سونلوک کلینی تا کمنسک
یوقادر خلق ای وجه حسن
کیم اودر دشمنلوح فریادرس
کیر قناعت کچنه وکی عبا
یارین اند ولسه خصمکله بله
چار چیزیدن قور بیزار در
ناسرایه ایلک اتمز اتسه از

اولمغل بدکار عقلک و ارسه

هرکیم اوله اهل حلم و پاک دل
اجری بک ایدنک نان و نمک
وار ایکی قدرت الکت ای جوان
کمنکه و عظمی اوزره اولمز استوار
هرکیم اولور کند و سورندن ملوک
هرکیم خلق اچرخ اوله ناپسند
اویمه کوکل آرزو سینه صقین
بی کمان اوج نسنه در چون خلاص
بیری آنوک خوفدر از ذوالجلال
کل توضع پیشه قل ای نوجوان
اهل دنیانک اوکند اضمه سر
هرکیمک دنیایه حرصی واردر
مال اچون مدح اتمه دنیا داری قو
مژده دلدرا غنی آو روزگار
سیم و زرد شتکده بی خردار طوت
ای پسر دایم خدای یاد قی
زنده طوت ذکر یله صبر و شاکلی

خفت اتمه شک اعطاک یار ایشه

بادشا هدر بند سیدم آنوک ایل
سند بیلور سینی نه لازم بن دمک
قومه خلقه لطف احسانی همان
نیجه قلسون غیر یلر آنکله کار
غیر یلر آئی نیجه قلسون قبول
اوغرامز یا نینه آنوک هوشمند
قاج خطر لوین همدارمه یقین
ایلدیم بربر ایشیت ای مرد خاص
استمکدر بیر سی قوت حلال
دوست اولسون دیرسک خلق جهان
دینک الدن کمنسون دیرسک اگر
بی کمان اندن خدا بیزار در
جیفه ید میل اتمه کل مرداری قو
زنده ایشک مژده اوله اوله یار
مال اچون کوکلوکی یتار طوت
خو ر ضا سینی کوزله عدک دلد قیل
ذکر حقیله کجور ایا مکی

بلکه ذکر حق غذای روح در
 ذکر حق اولادند مونس جانکه
 غافل اوله بر نفس رخصاند
 ایکی عالمه دلرسک آب رو
 ذکر حق لازم آلا اخلاص در
 ذکر اوج نوع اوزره درای پاک دین
 عامل ذکر در ذکر لسان
 ذکر حق تعظیم کی بدعت در
 ذکر خاص الخاص ذکر سر در
 وارد در هر عضو ایچون مخصوص
 دست ذکر یار لقا در ذکر
 خوف حقدن اغلقدر کون ذکر
 کر قول ذکرین صور رسک ای جوان
 ذکر دل در حقه شوق اشتیاق
 اولکه جهلندن اسی عصیاندر
 ذکر دل در داخی قرآن اوصاف
 نعتینه شکر قیل حقت مدام
 حمد بی حد ایله حق ای جوان

مرهم جان و دل مجروح در
 با قمار سین قصرکه ایوانکه
 احتراز ایت هر زمان شیطاندر
 ذکر حق دوستم بسیار قو
 ذکر اخلاصیله غایت خاص در
 ایتیم گوش ایله بر هر برین
 ذکر خاصان دلک اولور عیان
 ذکر لازم دوستم حمت در
 اسبوز ذکر بلین خایر دهر
 بدی عضوی شویله بطل ایتمه فکر
 آره ذکر کوزله کز مه یوقین
 باقه حقدن غیر کی ارباب فکر
 استماع قول قاندر همان
 اهل دل لر قولیدر بالاتفاق
 ذکر ذوقی بلن اول نادان
 رغبت و خرمیله هر آن اوق
 شکرله افزون اولور نعت تمام
 کر دلرسک نار حرماندن امان

ذکر حقدن غیر دیرمه لسا
 هر کسینه خوبدر بوچار و چین
 بری بودر کم اولاسی دار کر
 هم تقرب ایله حاصل صبر له

ذکر در پاکان اسی زیاده
 جان و دلدن دگله آبی ای عزیز
 هم دخی اهل هنر صاحب بصیر
 خلق خوش طوت دشمنه ملکه دله

در بیان زندگانی با ائمه

و در خلق بد گوید

ای یاور خلق اچند چار چین
 پیروی کبر و بری آنوک حسد
 پیروی خشمین یومین پیروی خیل
 غل غشیدن زر کی کل پاک اول
 حرصدن کیچ کل قناعه شیشه قیل
 دوستار له اول همیشه همنشین
 اسکی دشمن دوست اولز آدمه

وارد و زر دگله دسیم ای عزیز
 ایکی پیروی برندن زشت بد
 الحذر بونلردن ای مرد اصل
 خاک اولمزدن سن اولدن خاک اول
 عاقبت لسا کرک اندیشه قیل
 سعی قیل دشمنلرک کورمه یوزین
 کی خطا در ایلك ائمه هم کمه

در علامت عدل

درت نسته در نشانی مدبرک
 جاهل و نادانه ویرسیم و زر
 دوستلر ندینی هم اتمز قبول
 دنیه دن هر کیمکه اتمز عبرتی
 مشورت هر کیمکه ایله له ایدر

ایدم بندن یکا طوت خارک
 مشورت تسیدی نادانله ایدر
 اشته بو اسلوبه اولور بو الفضول
 وارد در آندن جهانک نفری
 آبی شیطان از در گواه ایدر

جاهله هر کيکه مال و زر و پرور
جاهل آبله دستنه مال و تحف
دوستلر ندين ايشم آبلهان
باق زمانك حاله اي نوجوان
وارايسه كراشكهك جباردن

از دهايه صائكه بال و پرور
يا كورمزين و ياليلر تلف
پند و يرستك دوندري يوزين
آبله اولمه عبرت آل آندن هزان
مداويله كي صقيت اديباردن

در بيان آنكه دشمن را خوار بايد داشت در بزرگي اعتبار كويد

چار نسته در بزرگ مغرور
بيري دزد و بيري دشمن بي ناز
علم در بي بي خوش زينت و پرور
شعله گلسه چان بزرگ ناز
علمي صاقين از كور و ب طومه خور
از اينك قيل در دكه در مانكي
اي قتلر جزوي ايچون پس علاج
قل مخالف قولدن طبع خدر
سوينور آيله آتش زايكن
آتش و دشمن كه بوله فرصتي

صور تا كو جحك ولي بزرگ خطر
كورمه سن خور بونلري اي كلمكار
مستدای ناس ايدر عزت و پرور
سر سرد نيالي او دلا ره يقار
صحبتهن اهل علمك اولمه دور
در دالندك تا الالسن جانكي
غافل اولمه كم بوزلق و از مزاج
دشمسون ديوسك بلا و درده
خور كورمه دو ستم آزي ايكن
كور بزمه بوزر طحكتي

در جوابي كويد در فرود آمدن دشمن و غلبه

از ميهك درت نسته وان در

صاحبي آنك الندك ناس در

خوش گنج خليفه زنه اراده كوچ
كبر دن قور بود ستمك قور
كيمكه كاهل اولسه اولنادار اولر
پيشه كوچ كيمكه كيم بيد اولور
خشمكي يود ما يوب ايلرسك روله
هر كه كبريله اوزا در كوردي
كسب كارنده او كم كاهل در
كيمكه دنيا دوستي تن پروردرد

بوصفت مذموم در كل واز كج
كبر سلطان ايشدر نيك خو
مرد چالك كامل انسان اولور
خلق ايچنده خور و هم رسوا اولور
چوق ندامت بير سن آخري جان
اوشرر باشينه و افر دشمني
كاو خردن يك پتر باطل در
اكه آد فرديمه كاو خردرد

در بيان چهار چيز كه بقا ندارد

دردت نسته نك بقاسي از درت
جور سلطان عياب دوستان
بي بقادر بونلري ايازك پسر
كچه اولور دن بركم سهر بيان
شاه كم قيله رعيا يايه ستم
كرا يور سه دوستدن خشم و عتاب
اولمه ناچينيله يار و همنفس
صحبتهن دان بلای جان در
طوش اولسه امره ناچينه كوزك

انلر ايچون چوق ثبات اولماز در
بيري داخي دو ستم مهر زبان
ييل كي ييلر پورس يين كچر
خزك كسك كور سه اوزا در لسان
خالي اولمايه باشندن در دو غم
ييز كچر و يومه جواب ناصواب
كرعلا قك وارايسه آيند كس
قريب ناچين آتشي سوزان در
قاج اراقون بريكاد و ندر بوزك

يعني اي امر
وامره تركه ترجمه
ايده نكر اسمي در

در بیان چهار چیز که چهار چیز تمام می شود در دانش کمال گوید

چهار اشیا چار دین اولی تمام	دنگله و خاطر ده طوطی مرد نام
عقلان تو پو بولور دانش کمال	عالمه ایریشور علمدن جمال
عقل ویرر علمه فرو ما یشد	بی عمل نیت نه قیلور فایشد
دین اکثر هیز ایله کامل اوله	نعمتک اوزر ره شکر شامل اوله
کیمه کیم عالمک محکم دین کرک	زهد و طاعت پیشه و آیین کرک
نعمت ایچون شکر ایدت بولور کمال	غافل اولانه ایدر لر گوشمال
لقیه صونسک اولک صون فکر له	شکر قیل کیم نعمت از تر شکر له
علم بی عقل همان بر قالدن	علم مرغ و عقل آشه بالیدن
علمه هر کیمکه عامل اولدی	قالدی ناقص مرد کامل اولدی
بی عمل عالم ندر بل ای بسر	بی شجر در کیم بولمش بی ثمر

در بیان بار چیز که چهار چیز تمام می شود در دانش کمال گوید

چار نسه دار کیم اولد قدر روان	کل که امکان یوق کیدی همان
هر چی اوچسه اغزدن مرغ ران	کیدی یوق یا نکه اول اوغیر مان
یای کبی آرد بجه اوله بیج بیج	آیلن اوق دوندو کیم کوردی بیج
ضایع اولان عمر خاچی بویله در	کیدی کلک یوقدر اوق شویلد
کیمون دیرسک اگر خاص و عوام	بی قائل سویله هر کس کلام
دیم بجه سیری خود ممکن دیمک	یا نه لازم بر دیوب غصه یمک

در غنیمت

داشتن عمر

خوش غنیمت بل بو عمری هر نفسی	شول گذشته عمر دن امید کس
کیمسه کنددن قضا رد ایلر مر	خار و خس طوفان یولن سد ایلر مر
عاقیلسک کاتضایه ویر رضا	فارغ اوله اندیشه دن بخله بکله
هر کیم ستر کیم بوله امن و امان	آجسون اغرینی مهر اوسون همان
نقد عمری الله محکم طوت عزیز	کیم او کشته پیشه کلم ای عزیز
صافله عمری خوب طوتی سر فراز	حقودن اوله بویک عطا در کورمه از

در خاموشی گوید در بیان آنکه چار چیز از چهار چیز حاصل آید

هر کیم خاموش اولور اتری پیشه سین	اولدی یمن قودی غم اندیشه سین
کرسلامت استرسک استسم اول	ایلاک استرسک سخی و خوش دم اول
مرد لطفک جودله سرور اولور	نعمت از تر شکر له بر تر اولور
کیم سخایه سعی ایدر سرور اولور	نعمتی شکر یله کامل تر اولور
کیمکه خوش طوئدی بیخیل صنعتین	کیدی اکیسه سلامت خلعتین
گرد کرسک بوله سن امن و امان	قومه الدن ایلوکی خلقه همان
کیمه کیم عادت اوله جود و کرم	اوله اوله محبوب عالم لاجرم
کیمکه خلقه ایلک ایلرای جوان	ایلوکی اوله کند و یه ایلر همان
ای برادر بند و معبود اول	سعی قیل صاحب عطا و جود اول
یا مقسود دیرسک بی نار سقر	قاج بیخیه یار اوله قیل حدت

بدانچه چهارچیز از چهار چیز حاصل آید

چار سنه حاصل اولور چار دن	توبه مرویدر اولو ابصار دن
هر کم آنکه صادر اوله چار کار	صکره نادم اوله اوله اختیار
مرد سایل خلقی عینده خور اولور	خلقی تخفیف آیلین منفور اولور
کیمکه ایشک صومکده قلمز نظر	لاجرم صکره پسیمالق چکر
اختیاط ائمک کوک هر کار دن	سالم اولق استین افکار ده
کیم اونشدری کوچ ایدوب سلطانله	یا قوی کنین آتشی سوزانله
اولکه بدخولقده در کاری انوک	مبتدلدر یوقدر بر باری انوک
اونشوب سلطانله هر کم ترشوقور	یا حق سرور دن یه اولور زار و خور
شاهه یاغی اوله اوله روسیاه	شاهر در دینه طلاله
باشکی قالدومه کپرو محببله	دشمیه سن خور اولوب تا کیم دله

در بیان آنکه ادمی از چهار چیز شکست آید

چار چیزیدر ایدم مرده شکست	ایدم بر بر ایشدری حق پرست
دشمن بسیار و ام بی شمار	چوری جد و عیال نان خوار
وای اوله مشیکنه غرق و ام اوله	دایما بد غصه و ناکام اوله
هر کیم کم دشمنی بسیار در	را حق یوق دینه دن پزار در
هر که عالم اچره بر اشغال در	را حق یوق مضطرب خال در

در خطای در دید در بیان آنکه ادمی از پنج چیز فاسد آید

چوق خطا اما که دردی ای پسر	کخطا در دکه امدی پسر
پیری بود در دکه ای خسرو لقا	اوممه عورت دن صغیر هرگز وفا
بردی بدخودن آیله احتراز	اولق استرسک اگر کم سرفراز
صحت آینه کی صقین صبیان آیله	دولمه یوزک صونی عصیانله
درت سنه داخی وار حقدن عطا	طوت آنی گو کله کده حکم دایما
حکم قران چار سنه او رزه در	ایدم کوشکده طوت مانند در
فرض حق پیرنه اول کتور	والدینک راحی قیل یو کین کتور
نفس و شیطانله دایم قیل جهاد	بر مراد ایش خلقی سندن بول مراد

در بیان آنکه ادمی از پنج چیز بکاهد

از تور درت سنه عمر آدی	نایلا ایلر جان و دلز همنی
پیری آنوک خوب آوازی سپی	پیری بر صاحب جمال عشوق کپی
پیری ایمن اولمادن بامال و جاپ	جان ندادن یونلری روح رفا
هر کیم کار مرادی اوزن در	حلی خوشدر کوی شادی اوزن در
عمرن اکسندر کشینک پنج چین	خاطر کن صافله آنی عین
پیری لکن پیری فقر و نیاز	پیری بالکوز تو پیری ریخ در
کیمکه مرده او سنه ایلر نظر	ایر کور و عمر نیه نقصان ای سپ
دشمن دن هر مان خوف خطر	آدمک عمر نیه ایر کور و ضرر
دشمن دن اولکه قرخو اوزن در	نه کور او پیرنه او بخو اوزن در

تورقه اعدادن براو کینه اندله
 در بیان آنکه از پنج چیز
 پنج خصلت در ایراغ اولای سیر
 سؤیله خلقه صقیق هرگز یکن
 اولولوله او نسلکرای جوان
 خلق ایچدن بی حیوانی ادب
 یا لجنک اولمه حدقل ای جوان
 قرشوشمه اولولوله صبرقل
 قل شخ خلقه نیکو خوبیه
 اختراز ایله سبک بار اولمادن
 قاج خلد و اولد خیانتد ایراغ
 ایتسون دیر شک سنی هیچ کسسه دم
 در بیان آنکه از پنج خصلت است
 کرد کرسک اولماتق اندوق کین
 قل سخا قادرسک ای مدغنی
 قل تحمل کل بد و سخت ته
 لیمکه حال خلقه ایلد مرخت
 بوز صوی ار تر بوشن اشیا یله

تور تد سینی تاکه باش و جانله
 احتراز باید منسوب
 مرد مقبول اولوق استرک اگر
 کم یلوندور رفیق یوزون آلان
 یین او ز کزد کزدی نی کمان
 بوز صوی بی دو کسنج
 غرضکه این شسون درک زیان
 ایتسونک تاسونک جون قال قیل
 درک استرک کراب رویله
 خلق ایچدن الحق و خور اولمادن
 وار ان نضکن هر داغ اوسته باغ
 کسسه حقن صقیق سؤیله کم
 در بیان آنکه از پنج خصلت است
 قاج حسد دن اولمه هرگز غیب
 ایلک ایله یاد ایتد سن سنی
 اینرک استرک عطا و رحمت
 بولور اولد حقن عطا
 کل بوکه سخی ایله ییل و آیه

هرکه کند و کاره حاضر اوله
 از تور ریوی صوی شاها سخا
 آب و احسانه افزون اولور
 کیم کم خلقه ترحم وارد رز
 اولد تحمل اهل و صاحب وفا
 رازی دشمنان و دشمن کر نهان
 ایلک ایله چقسون استرک اذن
 یرمه صافی پوده سینی کسون
 یرمه کسه پوده سینی ای شیر
 نفسه و یوب رشیت بدکار اولمغل
 خلقه ایلکن دیک قلمه درانه
 شونلر کم قدری بقدر ای جوان
 کیم کم بقدر قناعتن نشان
 شولکه قانع بر کرد ای جوان
 کرعد و اوسته بولور سکطف
 اولد تواضع اهل و صاحب ادب
 اولد تحمل اهل و یقه خاطر
 عالمی تر یا و ییل کل ای پسر

مزدکار و کاره قادر اوله
 خوبد وجود و سخا و سرور
 مرد ناکس جلاله ملعون اولور
 جمله نک مقبولی بر جور دارد
 تاکوزن کوکل بوله انز صفا
 دوستدن کی صقیق اینه عیان
 المانی کر الو کله قونرک
 یرمسون لر پوده کی تاکر سنک
 یرمسون لر پوده کی درک اگر
 اولور او نرین کزد و کصا لمغل
 جل الک صاقله دیک اولد سرفراز
 زنده صامه پوده ییل آنی همان
 آنی طویر مر شها مالی جهان
 جوچه کلمر عینه مالی جهان
 کج کنا سندن آنرک ای شیر
 نیک خور کسین ایله طلب
 بولور سینی تاکر مقام صابری
 زهر بل نامانی اندن قل حذر

عیان

جوئی اول تر یا قدر بولدی نجات	نیچه کراول زهر دین اتری وفات
قاج زهر دین بولمق استر سگ نجات	قومه تر یا قی کم آن د ر حیوات
صبر و علم حلم و نور دل و در	کین و حریف بغض خود قاتل در
فخری جمله اشک نان و پرورد	نان و یونک معنی ده جان و پرورد
صورتی ناد آن مردی کامل اول	کج بونیکدن سوز و نه عامل اول
هر برسی بر بدیه مبتلا	حضرت حقا و مرده هب د و ا
هر نه د کوه عالم اول سگ ای پسر	طومه ناد آن دن او زک صاحب هب

در صفت آب

مرد ناد آن کی عالمی نشان	صحتی صبیان و رعیت بازبان
هر کیر اول زشت خوی بد فعال	در لکی این در لکی ای خوش حصاد
هر کیم بد خود را کمر زدن دم	زین صایمه سن انی کم مرده دم
هر که سولیک جرم و عیبک یوز که	یار صا و ق بل سن آنی او زو که
هر کیر اول سا کا شاهار اهابو	ویرانوک یولین سنر جابو
اکله قدرین عاقل و ناد آنلر ک	اول عدیم المثل و بی هتالر ک
سعی قلار نور مغه خلق و حیا	اولمق استر سگ حبیب و محبتا
کو خلو ص استر سگ اولمق یار دن	صاقله حالک طیب یار دن
ویرمه رازک طومه ز نله الفتی	الما او ستو که بد و د کستی
ایش کیر آنی اشک شرعی ککل	قوا و فعلی قاج همان او زک ککل

انکم سا که خراقلی حرام	صاقیر اندر کم اولاسین نیک نام
دیزق بابن سا که اجد قن خرا	قومه سنن شکرین آنک دایما
نیک نام اولمق د لرسک ای اخی	تازه در اول هر جوان دخی
موتدن قیوب قتی خوف اخی	قور تلش یو ایر ر اجز ایر و کیج
قاجوب آندن بولمق کسه جان	ظل زائل کیبی د ر عمر و حیوات

در پای سینه کوبید

غل غشیدن ایله قلبک ناک تو	کین طومه بواکی خصلت یتر
کل طیمه قدر تو کردار که	طوت یوز کیم حمت جبار که
جمله نوک محبوبی بد خلقی نکو	قومه خلقی الدن ای پاکین رو
کو کلی الجاع اول کل ای خیر خلف	کم بود زار ایشی اهل شرف
شول کیشی کم شوقی برین در	صومره تا آزاده اماندن در
ناکسی د و لمت کور ز سگ کز	آج اولور سگ وارپ که الکه سر
وارمه ناکس قاپوسینه الکه سر	کور د کک قتی دخی صومر خیر
دو زمه ایله کارنی ای کارسان	ایشی یوز که ولیکم او غش آذر
ایکی کشیدن صاق ای هوشیار	ناکه از کور دینه نکبت روزگار
هو که ناد آن دوستدز ایله خدر	هم عد و کومتد خود رای پسر
قل یانندن دشمنک کند وکل ارغ	تا آن جای دلدن خط قور افرا
یار نادانی یا نکر دن دور طوت	کو کلک اندن صکن وار سرور

غ
طه
ت

در بیان کلم غیظ و رفیق با فقر

نرم سؤیله سرد لکیله سؤیله ویرمن الماده انصاف ایله اول برفتن رفیقله ویرنک خیر خشمی یوئمق پیشه شاهاندر خوش کچنر هنر که خلوق دهرله شولکه بی شرم و شقی و شوخ در بولوق استر سگ بلوئدر امان ایر مسون دیر سگ کز نامه ضر کیمکه وارسته محبت آهنکیور	کنز و کی خلق یچنر مدیوم ایله اشته روشن راه و اشته ریور جامه کیدر تکدر یاسیم و زر خشم کاری صنعت شیطاندر کچور ز غمیر او ز هرد و قهر اصلی نایاک و خودی یوخ در اول همیشه همیشه صالحان یار مرردن ایراغ اول ایست بولشور لاند قراسی بزیور
--	--

در بیان چیزهایی که آن روزی برآورد و در روز دیگر

هشت خصلت خور ایلی ادر بیرسی اولد که مانند کس کیمکه وار شول او قنادیر اولمادان استه سوز مسله ایکی کشتی سولیش کن قله ایش چو کین در اهل عرفان و کینه سوز که کور دکل که طوئمن کوش	این بر بر ایش ای آدمی او لعل او قندین نهان کس خور اولوب یوزی صواب ایل اوند کتزالق ایلمه سوز لرین یاد که یا اندر سوز ایسه محبت نوله هزار کینه اچمه ز نهار اغن کی از لاجور
---	--

استه

استه دشمنان ای جان
لجاع اصیلر طلب اتمه مار
عورت اوغلا نیله او یور
عورت اوغلا نیله او یور

عرض حاجت دشمنه نه حاجت
خور لقلر اسله سوز قلم عیاد
کچسون تا بونیکه طوق نل
کنز و کی خور ایلیوب چکر کاد

در فایده داستان آدمی کوید

التي اعلا نشنه واری شهریار
بری بریاری یوافق یار جان
دانی شول سوز کیمدر سوز و است
عقل کامل استه عقلک وارسته
دشمنی حق اولنه اولما یقین
کیمه عیبی کور یوب کوشکل
حاجتی تولا دن استه ای سپر
شاهلرده کنز لور مقصود نه
چیم جهل اید که گامه اینمیه
حق مخصوص اچمه بود ادر دش
یا الهی قل عنایت استمه رد
اوممه الحاق دن مروت کاری
حق دن اوز که بنن نک کمر ناصی

بیرسی انوک طعام خوش کوا
بری بری خردوم نازک مهریان
بی بهادر دیند مانند در
عقل کامل بو بونون دینار کور
یوز و کی نازیم اتمه صقیق
بی عیب هیچ کیم و لمر شویله
غیر لورده سقین یقذر رفیع ضر
ایر سکه حق یلور ز معبود نه
دای اول مقصود که مولا ویر
ایری آل چک غیور دن حقه
یوز سور قایو که کلرک همی مرد
دانی بر خودن ریاست کاری
بیر لوم حق واریک غیر بید

بیل

بیش

کیم خود بایر خدادن هر مان خوف ایدر اندون کمانش
 یاتلو سوزن اولکه دیلن بغلری یاقری شیطانک یورکن طغله
 آدمی کلدوتمه کل کز ابدن ال نصیحت کل اولوالالبابون
 کبر و کذب غیبت و حرص حسد دز که حقون قلم انسانی رد

در تال استی لور کوبد بر بیان آنک یغیران بیج کس تو توغ بایردا

اوله بکارده اولمز د و ستلق یاقین اولمز شی اتمه چوقلق
 آشی سوزاندر ز قرب شهان راحت استوسک یغیر کلمه هان
 نه اراغ اولد او شیق زاز اوله نه یقین اولطوشق ناز اوله
 هور که گارین کوز کرا اولور وسط عاقله نه دیرنرا شتر غلط
 گاه اولور حق عاقل دست قضا جبری الترقب شاه بوضا
 قرب شاهه ایرشش تقدیر که جان بولمز بقدره تدبیر که
 اندرک خالی رجا و بیم در تاره سیرا هان تسلیمدر
 بیز آل ای مرد کلم کل سبق راضی حکم و سادرا اهل حق
 هر که الزماید ابهر حسد بویینه داق او جمل مر مسد
 شولکم ای اهل دمر کز ابدن حیدرین کاری انوک قلای بدت
 کیمز کیم اوج در یو عادت داره انهم حجت و سعادت اوردن
 خیرایشه خیریه منت ایدر کزدنی مستوجب رحمت ایدر
 هر چی کورسه الک عیبین عیان خلق اچین که آخمر اولده هان

هورکی کور کور شک کم بولن چغیرن طغری یول کوستر اوکن القاشی
 کاتوک کتروک کتور مردانه دخت اوله هنج فرده زنهان
 فارغ البال اولمز اشترک اگر اشبو اوج اشیه قل دایم نظر
 اوله حکم قضاده حکم ستر تانیاطوت حورضایه مغتیر
 برده بود زمکسیه قلمه جفا تا بولسین ایلی عالم صفا
 کیمز کور وار د کوز عقل تمیز حقیقون ویرنه ویسه ای غیر
 قارشوشه ویرد کون خیر یا اوتمه کیم اوله اوله مقبول خدا
 کر عمل اولمیا خالص هجو دز قاب اولوب اولن بهاسی اولقد
 قدریک یقین که کل ای نام دار آرزوی نفس در قیل اختیار
 آرزوی نفس در قیل اختیار آرزوی نفس در قیل اختیار

دز کرامت های حق نویسن

حق کرامتین ای مرد سخی دورت ننه دارانی ایدر دخی
 اوله صقلدک کذب اتمدن هم صیقین خلقه خیانت اتمدن
 هر کراماتی خدادندر سحر ترا بسک صاحب سخا اول
 فاین کیم خور لقله کسب اولون غرض اولد پامال ایدر اندن بولن
 خلق اچین هور که دازک قیله قاج یا نین هدم و محرم میاش
 کیمکه سخی شیخ این خیر اتمدن هدم اوله قاج او نوعه داتن
 چار چیزدن صاقین ای هوشیار تاسنی یقین دوزخ اچن ناز

ای قضا

عمر ایچون لذت دلرسکده قهرورن	اول حدرا دستندن چشم قهرورن
خلق کوردک ساکه او یزای جوا	جان سی سن خلقه او یقندر همان
چونکه کوردک دستکه کور مراد	آنکیچون غصه ییوب قلمه یاد
اتر دولت یاسینه اعتماد	عاقبت ییقا ییذر تندر باد

در دوستی کوکیل

هرکه شاه خلقه یکر دل اوله	جمله مقصود کانو که حاصل اوله
کیم یکر وار یک طبع خوش نظر	اول اولور عالمن خوب و معتبر
هرکه بی مراد و لوب اوله جو کار	از این آکا و فای روزگار
غم کوننن شول ییو سنو که غم	شاد ییک کون آکه ایلک اهم
هرکیم یار ایسک روزی فرخ	یار غمخوار اوله آکا یوم ترخ
چون سکا دولت وین اوله	دولت کدن خبر کورین دوستانه
یار او در کیم بول دمن یار اوله	نار دوستل بله یا نوب یا قله
معرفت حاصل قلای جازید	تا بولد سین قدرت حق خبر
معرفت هرکیمکه حاصل اتری	کند و نی مقصوده فاصل اتری
هرکه عارف خدای بولری اوله	بوفنا ایچر بقای بولری اوله
ذکر درای یار مرد معرفت	اهل عرفان در ساری عاقبت
کندی نفسک سعی قل کیم بله سین	بس حتی بیلو شکر لر قیله سین
عارف اولدکم اوله مرد شناسن	عارف اولدکم اوله مرد شناسن

در دوستی کوکیل

عارف کولدن در میزو وفا	آنو کیچون در اولر اهل صفا
هرکیم کیم معرفت وین خدا	طوته کولدن اول حق دایما
مرد عارف دنییه قلمز نظر	کندی کندی نه دخی زرت قدر
دکله ای صاحب کمالی منزلت	یوق بیلندن آنی اهل معرفت
دنیه و عقبی خدادن غیر هب	چشم عارفه دکله ای خوش شیب
هجت عارف بقای خود و رفد	اول بقاده فانی مطلق دور و
نیه بکرن این یمرا شبو جهان	شول دوشه بکرن که کور یلر
چونکه قالمق و یقودن ییذر	کوردکن بولمندن زار اولور
ینه بونل کبد سیری اولور	قبیل سنه التمز وارث الیور
وارث ایچون یوقین جمع ائمه	دوقین آل سور چکر سیور
هرکیم که نیک و خوش کردار وار	راه عقبی ده ستاع و یاری وار
بر کوزل محبوس بکرن بوجهان	کندی کندن زینت ایلر هر زمان
توجعندن خوب بسلر اولری	کچه اتماحیه و سگری وری
او یقوده بولدن او خفتن همان	اولدور بر رحم ائیوب و یرمزان
غافل اوله کوزک آچ ای یقوت	بوزنه مکانه دن ایله حذر
ثابت اولد کیم و زرع ای سیر	کورد لرسک کیم اولاسین معتبر
دین اوین آباد در زیر ورع	دین اوین اتمز خراب الاطمع
کت ورع غلنرک الی و کسه سبق	قالمشون بر نشنه سنن غیر حق

جان

وبال

بی و رع اولن کشی مساوی اولور	بس و رعون خوف حق پیر اولور
جنبش و آرامی مولا سیر	کمر و رع اهل یوسف رائیلر

در طلب دوستی و در بیان تقوی

نسند ایرمز که حق در بی و رع	شولکه حق در دوستلق ایلر طمع
گر لباس و گر شراب و گر طعام	اصل تقوی ترک شربات و حرام
اولر اهل زهد یا نند و بال	زاید اولنک اولر سه حلال
حسن اخلاص صکر اولسون خلل	چون ورغله یار اولر علم و عمل
توبه ایلر کم قبول این آله	ناکهان ایلر سگ ای بند کناه
ایلرم توبه دیک قیاز سود	توبه قل کوردک کناه بولدی وجود
عمر هم اولر یوق آن بقا	کا اهل اولمقل انا بیده خطا

در خدمت گوین

تا مراد که ایراس عزت	قدر تک یتد که سعی ایت خدمت
خومتن آخر آنوک دوران این	شول که نم کم خدمت مردان این
ایر شور البته آخر عزت	دامن هر کیمک بغل خدمت
حقا که عزت یدوب حمت قلا	هر صالحی چون خدمت قلا
جنت اولر بی حساب فی عذاب	خدمت اهلینک پری ای کامیاب
هم مقامی انلر اولر رفیع	اهل خدمت اولر اخوانه شفیع
مکدن آنلردن شو مسک عابدان	نه قدر عاصی اولر سه خارمان

وین هر بر خادمه اولر شمعان	مزد و اجر و صیامن و قایمان
خدمت ایچون هر که باغلا نرگور	مغفرت باغند اولر بولر نور

در حرمت داشتن مهمان

ای برادر عزت ایت مهمانکه	جای راحت ستر سگ جانکه
خون یدر مهمانی صالیه اجله	اوستوکه تاباب رحمت آچله
هر که قوتو کور یجک وله ملول	دور اولر آندن خدا و هم رسول
شول کشم خدمت مهمان ایدر	کندی شایسته و غفران ایدر
کیمکه مهمانه کوله یوزله بقدر	یارین آندن دور اولر یار سقر
اولر تکلفدن اراغ اولر یار جان	ایر مسون مهمانن ساکه زیان
خالکه کور یدر ایچور آکا	نه اولر آج کتسون نه کوچ اولسون
بر عطا در کم قوتو صالیدی کریم	کی صقیق آندن چوبک وله لیثم
اکثر یوزله خلقی مهمان آملغل	داخی مهمان ایرسم پنهان اولمغل
خانکه ایردکن مهمل خاص و عام	چک و کینه آرزو چوق نیسه طعام
هر که مهمانینه اکرام ایلدی	کند سین عالمان خوش نام ایلدی
هر نه وارسم آرزو چوقون ای پسر	مرد درویش و کنه چک ما حفر
آجلر قدرین طویر تا کم خدا	جنت ایچر نعمتیه طویلجا
هر که غریانه کیور جامه	صونه خود شینه رحمت نامه
هر که بر غریانه بر قفطان ویر	آک جنت حله سن رجحان ویر

سکا

گوزله خلقك آجنى محتاجنى هر كه كه اوله دولت بختيار اي پسر ناب بخيله صومعه ال نان نمسكدن اولر رنج و عنا دارمه دعوت اتمد كلري يره ايك اميدين خسيس دوند هر نه دكلو خير قلسك اتمه عد	استريسك كرسعادت ناجى خير سعي ايلر نهان و آشكار رنج اولور اول آدم ايچر و از كل نيته كم ناني سنجيدن پرضيا جايز آندن قدر كه نقصان اين اوممه اي غافل خذر قل اولدن هر نه كم كورسك آني كور كورمه بد
---	---

در بيان اتمه

اوج علامتله بلور لرا حق سوز آغا ز ايلسه اكنا رايدر هم اولر كا هل عبادت اتمه اولمغل نادان و احق اي پسر حق شو كم ذكر دن عاقل اوله امرو مولادن چورمه كردني مرد سك مرده دپون اي پسر هر كي كورسك دي حو و كور كورمه كس قضا اي آسمان بدن سوزي صومعه ال مله ييمه اي عزيز	بيري اولكم ياد اتمز اول حق آدمي و صاندر بر بزار ايدر ليكه جست اولر قباح اتمه خالقي ياد ايله هر شام و سحر راه حق احق باطل اوله بور جكي ايله ادا ايله دني باطل و نامرده هر كه اكمه شر غيبه مشكلدر علم اي سرفراز عقل ايومز كه آندن يوم كوزي اولمسن آزاده روز رنجين
---	--

صومعه دستك دامنه نامحرمه بلدر برسك رازكي كور محرمه كنده هر ازك اولرسك اكر مرد آزاد اولمق استرسك اكر	دوشميدن تا بلای معظمه فاش اولور البته آخر عالمه كنده كه داخي ديمه ايله خذر كس طمع دن كوكلكي جان بدر
--	--

در بيان فاسق كويد

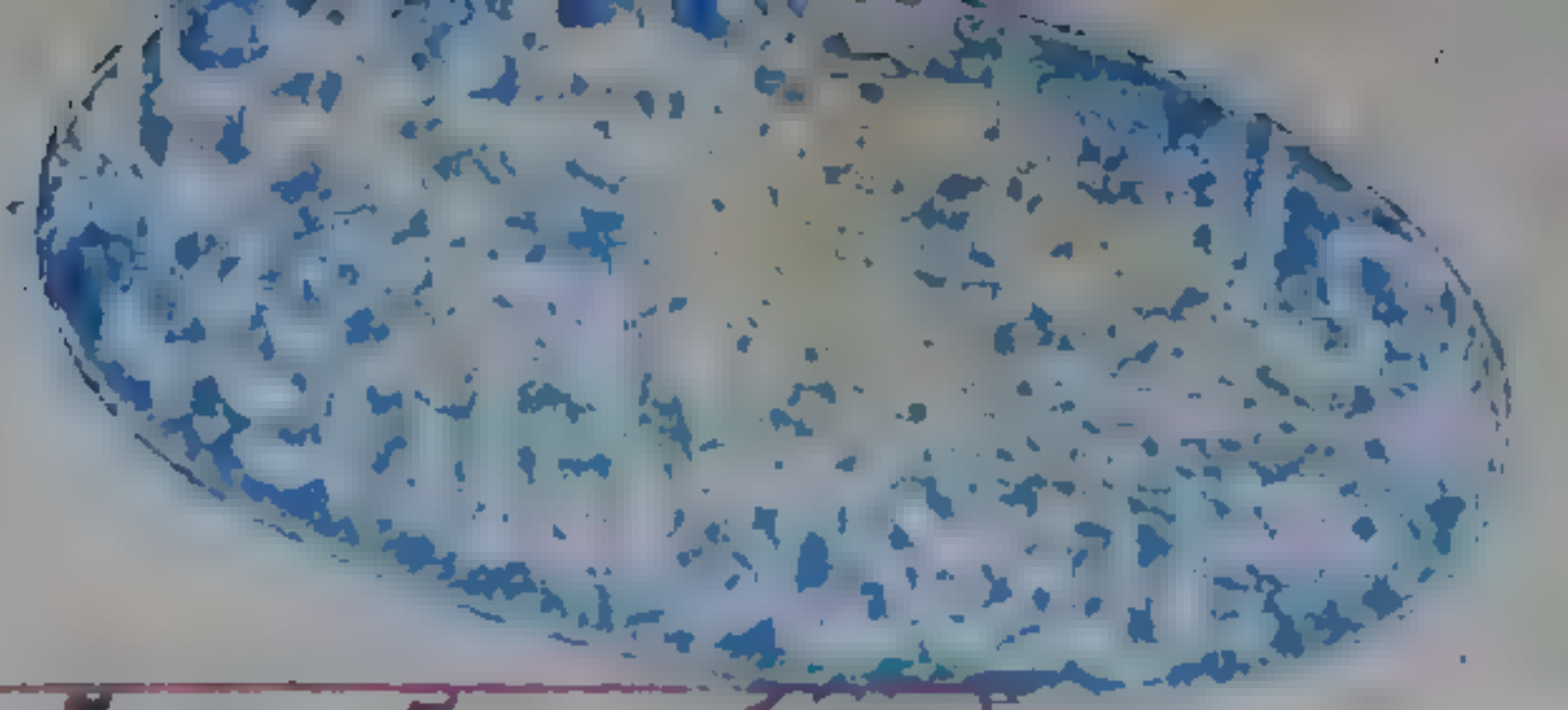
واردر فاسق اوج دز لو خصل انجيدر خلوجها ني متصل	ميل ايدوب فسق و فساد ايلر خير قلن مكسيه اول بد اصل
---	---

در علامت اشتيا

هم شقي ده اوج علامت واردر لي طهارت يورروني وقت اوير كل عذاب قبودن اندیشه قيل هنشيين اولسون سكا اهل علوم كنده كي مدح اتمه زنه ااي جوان گاه اولور اول خور كورد و كل فلان كرد لرسك مغفرت كنز اتمه دز	هر حرامه ميل رغبت واردر عالي كور سه چار مانند غور قيل طهارت ايلو كي هم پيشه قيل يا قسون ديرسك سني نار سموم هم صقيين هر كز ديمه كدز فلان مرد خقدر عينه كلن جهان قدرتك يندجه محتاجينه ور
---	--

در بيان خيل كويد

اوج علامتله بلي نور هم خيل هر چان سايل كور ترسان اولر	ايدم كوش ايله بر خيل دريوب مال اوسنه لوزان اولر
--	--

هرچن ايرسه اشكا بر آشنا كسيه خوندن ايرمن فايدن زشت رودن ديله زنهار كام سخت دلچون اوج علامت بولمشم قاچشم آنلر ياندن لاجرم دايما ايلر ضعيفه اول ستم سخت دل بند و نصيحت اسلمن	قاچوبن ايلر اراقون مرچبا جمع ايدر اما كه مال زاييد خند رودن كور مرادك اي سخت جانن ملامت بولمشم اير مسون ديودله دردوالم قانع اولمز آرزو چوغه لاجرم بند خوي بند طبيعت اسلمن
--	---

در بيان حاجت رسالت

كيمه كيم يوق خوش ابد حسن اهل دنيا مرده در معينه هب مومن و محتاجي كورسك هرچن اي فقير و ناتوان و بلا مراد اوله خرم دشمن ايلر سم و فاق چونكه كوردك دشمن اتمش و خلع كوز يومب آخچه اي امره اجل	عوض حاجت ايلو وارمه اشكا خير و موق مرده دن زند عجب حاجتن ايلر فاق اي بولحسن شاهلردن ديله ديلرسك مراد باقي قالمز كسيه زير حيات حاضر اولسنده هان قو غفلي اير شوب آلور فالور طول امل
---	---

در سازي قناعت كوي

اول قناعت اهلي ايم اي پسر هر سحر توبه و استغفار قيل	گرچه اولمز فق كيمي تلخ و تر فرستي فوت ايله تسكر قيل
--	--

غير شيطانه هم الله لعنتي قومه استغفاري دلون متصل ايلدن آني تور قودر حق دايما ايرمن مقصوده تا صاغ و آن هيچ بلور مين نو ليس ايرنه حال كيد سوس سوس پرينه پرينه مال ايچون يا بونجه هاي هون ياربون اولدر اولجق زادت چيل حاجينه حق الوك قاض اوله عقلي يوق ديوانه اي بوالوفا مؤمنه زير اغنا عير بلا مايه ذوق و صفادر مؤمنه اشبود شمندن وفائي نه احتمال آيتي تصديقه يترمي حكم وصلت حقدرا نو ك فكري هان خرقه و لقمه اشكا كافي اوله ذوق ايلدر سور اول چكروبال ذخيريه باقر دگر عرشه اوجه	قله يولداشك حقدن غيبي هر كوناك باشند تازه توبه قل كيمه كم يوقدر شها خوف خدا دستگير اول قدرتك يتد كچه سن عاريتدر آله بوا سباب و مال عاريت خور ايسر پرينه حاصلك نيادن آنجق بر كفن حق يولينه هون كم اتدك سبيل آز و كرجوق حقدن راضي اوله كيمكه كپري و نره بيت ايلر بنا ديلك لايق دكل حقدن غنا فقرو درويسي شغادر مؤمنه معينه دشمندر مال و لادو مال انما اموالكم اولادكم مرد ر اهل عيننه كلمز جهان هر كوك صدقي دلي صافي اوله اولكه رتورمق دلا املاك و مال بند حق همتن طوتن يوجه
--	--

مکره الد منافق آدمی	دو شریری برینه عالمی
خلق بی بی بیزند دشمنی ایدر	گوئلز آنکله شادوشن ایدر
ای پسر ایله منافقون حذر	اور منافق باشنه تیغ و تبر
کم نفاق اهل یله بر دم یار اولور	اوغریوب درده نجیبیل از اولور
خلق ایوس دیر سنگ بالاتفاق	سوریا نکلن طور مسون اهل نفاق

در علامت متقیان

متقی ده اوج علامت وارد در	متقی مرد در غفار در در
دولت استوسک اگر ای متقی	کلمسون یا نوکه سخی ایله شقی
اهل تقوی سویلر هرگز یلان	طوغری بولون چقر آنلرای جوان
اهل تقوی چوق یمر خون حلال	کم ادر یاتن چوق یک و بال
متقی اولن کشتی ای نیک نام	شبهه لو لقه یمر نیم حرام

در علامت اهل جنت

کیم کم اوج در لومصلت وارد در	اهل جنت مردم هشیار در در
قیل بلایه صبر و شکر ایست نغمه	دشمنه سون تا بلا و دلت
روز و شب هر کیمکه استغفار ایدر	حق آنی جنت بر خور دار ایدر
شول کشید کم اوله خوف خدا	حقه استغفار این اوله دایما
هر کیمک کم پیشه سی عصیان اوله	اوله حق سایشته و غفران اوله
خالی اوله هرگز استغفار در	غافل اوله کی صفتی قهار در

مقصدا قصای کوزله فرد سک	حق بولند وار کاونده مرد سک
اول جوالمرد و سخی ای مرد خا	غصه دن بولوق دلر سک کر خلا
کل سخی اولی براد کل سخی	کرد لوسک کوز می سن دوزخی
اسخیار در هم قریب مصطفی	اسخیار بوزند در نور ضیا
ممسک بیوی چرم زاری چوق	دوزخک اهل کرمله کاری پوق
دوزخ ایچم هدی ایلیر در	اهل نخلک پیشه سی تبلیس در
پوده امسال با علر کوزلی	کور یمر ممسک بهشتک یوزلی
رحم ایدر میسن قوز نار سقر	اهل کبر و نخله دوزخ در سقر
لطف خود و حلاله مشهور اوله	ای پسر کبر و حسد بی دور اوله
اوله سن تا عالم ایچم مجتبا	اول تواضع پیشه و صاحب فا

در بیان اهل شیطان و در صفت اهل جنت

دور اولور آندن اولم رحمانی در	چار پیشه خصلت شیطانی در
کیم نفاق اهلینه در خدر نفاق	کلمسون قاج یا نوکه اهل نفاق
ساکه آنی اینیم بر بر بیان	اوج علامت فار منافق عیان
سویلر طوغری مکر کم کوب و لان	وعده سینه دایما ایلر خلاف
دایما ایلر خیانت مؤمنه	ایلمر هرگز عنایت مؤمنه
صورتند هم انوک اولم رضیا	هم منافق و وعده یه قیلر وفا
خلق الذون قور تلوی اولسون این	قیل منافق بیوی زیور زمین

در فضیلت صدقه

ویرمکه خیری الوکله پدینه قیل	خیر و احسانی شهادت و یشه قیل
کندو الوکله ویرسک بر دیرم	بیری بیکه کجای صاحب کرم
خلقه کندک ویر بر خوما اگر	بیکدر ویرد مردن یوز دانه دن
هر نه کم باغشلسک آتمه رجوع	الدور رسه کرسنه فقریله جوع
اولا کا بکزر که پیرو چیتار	دو نر آفی بیکه پینه وارر
رزق و ماله شاد اولسه ای	کیمنی کی کیم احسان ایله دیر
شادی دنیا سراسر غم دیر	وونکی آردی آنوک مام درر
حقک آمریدر بن لا تفرحوا	کی خطا در بین کوملای غمو
استمر بزدن خدا شاد اولغی	غصه دن عالمن آزاد اولغی
سبحن مؤمندر بودنیای دنی	جای راحت صبور سن آفی
رحمت مولایه طالبسک اگر	مخت در دو بلا چک ی پسر
شاد اولرسک فضل حق چون رز	لیک دنیا ایچون اولرسک خطا
شادلق استرسک ای صاحب فطن	ناچه عالمن بلا و غصه دن
دینه ده هر کیمکه فی اندیشه در	ایرجک باشینه آخر تیشه در
سن نون کلک وجوده ای	فکر قیل آیدر در یسک اگر
یوغلی واریلدی مولی سنی	اگه لایق فانی خدمت واسنی
کل بردنل بند و معبود اول	هر زمان صاحب حیا و جود اول

خواب خوردن دور طوت ایامی
ز نون قیل ذکر یله صبح و شامی
ای پسر کل آزتی و آز اوی
کیم بودر دنیا ده مزد حق خوی
و یومق قوب سحر هم قوب شام
اهل حق یانند مکروه و حرام

در صفت نفس بد گوین و در فوائد صبر

ضبط ایروب نفسین یکنلر شاه	نفسه تابع کسه لر کراه در
نفسه اویمه باشن کسلی نیرایت	نفسله دایم جهاد اکبرایت
نفسه اوین دایما رسوا اولور	عاقبت دوزخ اکا ماوی اولور
طوت خلاص نفس قیل یرو زین	پویند اوز که طاعت اولمزلای
نفس کلک کس باشن ای شیر	کورمک استرسک رخ اسلامی کر
نفس بد اولمزل مسلمان دکن	همدم اولمزل اکا ایمان دکن
آدم اولمزل دیند خود بین اولن	دایما خود بین در غلکی اولن
اهل حکمت پندیدر ای شیخ و	کونک کنش اور تسنن قلمه خوا
قلم هر کزای پسر تفها سفتر	واردر رتتها سفردن چوق خطر
کیجه مرائه نظر قلمی خطا	کوندزین آیینده باقمق روا
خانه کیم تاریک تنها اوله هم	اولمه آند یا لکوز باصمه قدم
ال اوروب کاکله طایفه جوق	اهل عرفان ایچم نادان دشمه جوق
کون سوس دوه قتر اولمش قطار	وارمه آنلار آسینه زنه ار
گردلرسک آرتون رزقک خدا	روز و شب مولایه قیل شکرتا

بجه انظار آس سندن زنه ار

گردد رسک عمر که آرته ای جوان	قومه خلقه ایلوکی آلدن هاه
دیرسک دوکلیه یوزک صوی	آن گناه ایت قومه آلدن خوش
هرکیم اول فستقله عصیان	عمر رزقی کسرو نقصان اوز

در بیان کورم و دیوانه

اکسلور کذبله رزقی آدمک	ای برادر اچمه یا لانه فغانی
فقر ویر خواب بسیار ای پسر	چوق ایومه امدی زنه ار الحذر
دوشک ایچند شوکم غریبان	رزقه نقصان این اول حیران
کیم بتول ایلله غریانکن	غصه یم ایریشه اول خندانکی
کر ساچرسک یغنه نان بارسی	برکونه اولور کوریمز سن قارسی
هم جنابتله یمه هرکز طعام	کیم معقول کورمن خاص و عام
هم کیچه هرکز سپورمه خانگی	اکسدر سن رزقی و دانگی
اولوکی چاغرمه هرکز نامیل	قیل خطاب نلار لطف نامیل
هم خلاده بریرک قلم تر	یار من در طوت سوزم غافل بیا
بولدغل چوبله دیشک پاک ایلله	خور اولور سن طوت سوزم چوه
یومه هرکز اللوکی خاکچه	سعی قیل یوماغه آپ پاکله
کر ضروری سوپرله بیت جرم	قاپو آرچنده طوره سپرندی هم
استبان اوزره اوترمای پسر	رزقه نقصان ایر مسون دیرسک اگر
جامه کی او سئلده مک ای جوان	عجب داندن صاقین هر زمان

یوزکی سئله صقین دامانلعه	خور قالدک کتدی رزق کل تا بله
دامنکله سئله یوزک ای پسر	ایر مسون فقر و بلا دیرسک انحر
چقه بانان چقرسک کیچ کیچ	فایده یوقدر زیاندر عین هیچ
اوفر ب اخی سوندرمه چداغ	قو قسندن کم خراب اولور دماغ
شانه کی کسبله قلمه مشترک	شانه مخصوص اولمسیدر خوشترک
استان اوستینه یا توپ قومه سر	محتب فقر ایر مسون دیرسک اگر
هم کوالردن صقین ای محترم	پاره پاره اکمله صیانه درم
فقر ویر اولردن المله نان	طوت سوزم اشله نی ای جوان
خانده دن دور ایت ورمجک اغنه	آرتوراسین تاکه بال و یاغنی
خرچکی اندازده اتمه فرون	طولیه تاغصه دن بغرکه خون
واردسه قدرت اگر اولمه بخیل	کوزله محتاجی ایا قدری جلیل
سختلور ایرسه طارمله صبر قل	ویرمه نفسه ایتسالی جبر قیل
انچرسک سختاق قشده کر	اولمز سن صابویردن ای پسر
صبر قلمزسک کسروقت بلا	صابر و شکر دینور می هیچ سکا
مرد شا کر اولدرای میر و کدا	یوز جور من نازک اولدقل قضا

در بیان سبزه

فقرله فخر ایلزسک ای عزیز	مرد حق دینر سکا اهل عزیز
فقر فخری پوپر بدر اوله رسول	سن رقای اوله سن انون ملول

بلکه جمله لذتی ترک آنکه در
آقا تجرید شهوتی ترک آنکه در

امر حق در هر یک دار قبل قبول
خدمت سله بند عقاید ای نور
حرمک خدمت آرام دلا ایت
لیم یکم موجود در گنج و خلاف
هر بلایه صبر قبل ای مرد کار
اهل تجرید دلرسک کز صفا
ترک دعوی ایلک تجرید در
اهل تجرید ترک شهوت آنکه در
شول زمان کم شهوت و پردک
کسی میدک جمله موجودات در
جمله دن کج حقه ایلک اعتقاد
ترک دنیا قبل دلرسک اخوت
کر میسر اوله ساکه بومقام
حقچوه عقبا دن آل پورسک اگر
کل مجرود لک قبول ایت فرد اول
اهل کبر و عجب خود رای اولمغل
آتش یا قن یا نرا نکشت اولور
شولکه عطار اولور بر دم قریب

حرمک استرسک خدادن اول
حرمیتله قریب مولایه ای نور
کندکی خدمت مرد مقبل ایت
اور مسون اول صبر دن علمد لاف
صبرله آسان اولور هر صوب کار
اهل تجرید پتر نان و عجا
مرد کامل طالب تغرید دز
بلکه جمله ترک لذت آنکه در
اولدم اولد که اهل توفیق اتفاق
کل خبر دار اول صفات و ذاتده
اوله سی تغرید دن تا مستفاد
قولیا سکی بلا سی مسکنت
صاحب تجرید اولاسی والسلام
آنلرک تغریددن اشد خبر
دکه باداد کجه ادجه کرد اول
طالب دنیا و عذرا اولمغل
جامه سی یا خود سیاه و زشت اولور
توقسندن اول آ لور کا بد نصیب

هنشین صالحان اول ای پسر
قله ظالمون یکا میلای جوان
ظالمه هر کیمکه بر دم یار اوله

در حق ظالم کوبد

فاسقک یا نینه وارمه الحذر
صانع سن ظالم سنی خلق جهان
حاشا الله کم از بر خور دار اوله

قاج یا نندون اهل ظلمک ای فقیر
صحب ظالم همان آتشی د ز
مرد صالح صحبتندن اوله دور
کل صلاح اهلله یار و هدم اول
راه شرعی قومه الدن ای جوان
اوله باطل حق قبل دایم طلب
راه سیر عیدر صراط مستقیم
آدم آدمه راه شیطاندن یکا
مرد راه حقسک ای نوجوان
نفس بد خونک خلا فی اوزر اول
نفس بد شیطان اولرسه قریب

سا که یکم دیرو دار او یا نر نار
عالمی احراق ایدر سرکش در
تا ابر جان و دله ایمان و نور
خاصلرله هم جلیس محرم اول
بارگاه حقه آندن اول روان
اوله کم بر کون ایریشه لطیف رب
خفته بودند اولم دوزخه
کل قدم بص راه رحماندن یکا
قهر حق دن امین اوله هر زمان
بولسون ایمانکه ابلیسی پول
تیز چقار رانی باشند اوله عین

در کرامتهای حق کوبد

خو کرامتندن ای صاحب حیا
بیری طغری سولمکدن هر سوزی
دورت نسنه وارا کا اولمربط
بیری احسان الله خطا ایدر اوزی

هنشین

بیرسی حفظ امانت اتمه دُر
کیم کیم موجود اوله اشو چهار
دوست کم اوله زیان کارای پسر
دوست صنفه دوست اوله زیاده خو
بر توانا کم این منع زکوة
مال ایچون هر کم سنکله اوله یار
یار اوله زکسیه فایده خور
شول کشته کیم کوردک آخی پیر ربا
قله آنکله سلام و مرجبا
دار حاله صوره بیمار او ستنه
قنده بر صومز کور رسک آب ویر
قیل تیمک کوکلی شاد و فرح
کریتمک بیرسی کریان اوله
بیریتی هر که کریان ایلیه
هر که برخسته یتیمی شاد ایده
هر کم اسرارک سنک ایلر عیا
قیل یکتلک و قتی پیر خدمتی
هر ضعیفی کوردک قیل مرحمت

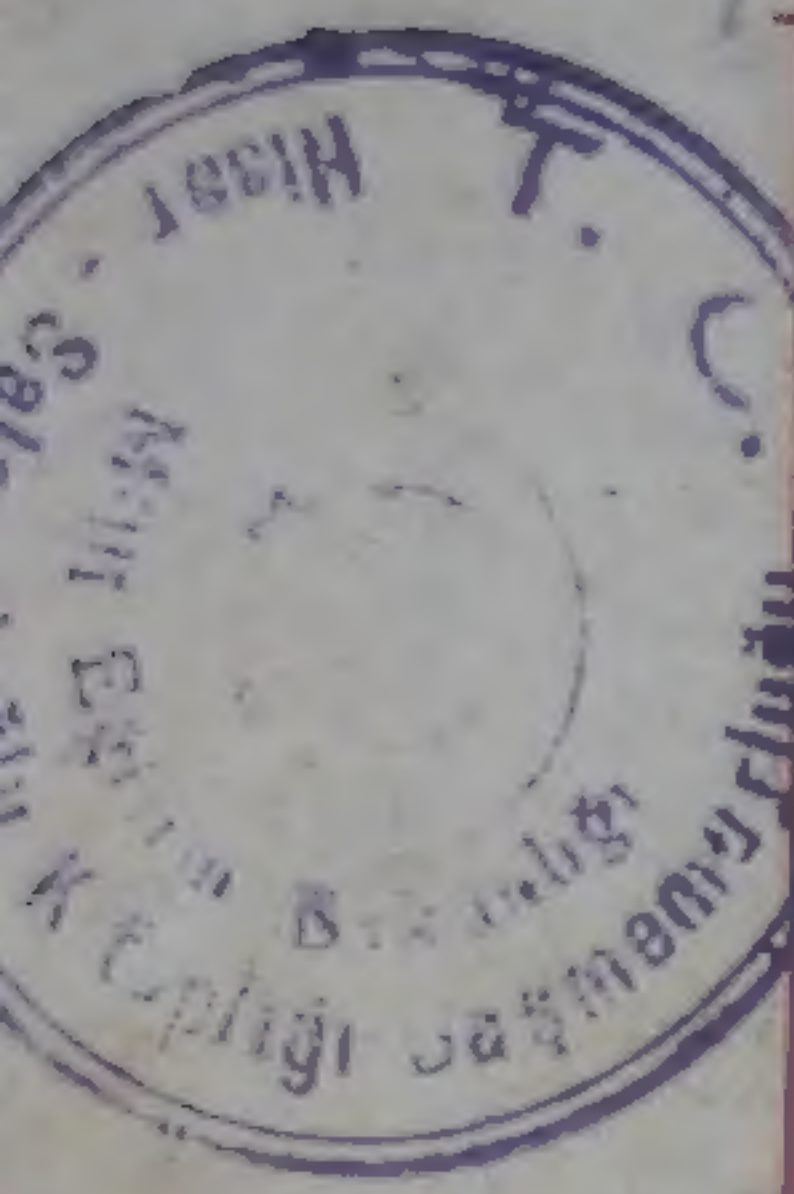
جمله کارین فی خیانت اتمه در
بیل کم اوله در مومس و پرهیز کار
چک اوله دوستون ایله خدر
طوبه شاهم کل بوسوزی قالی خو
عمرک اوله قیج آندن بول خجالت
یار اوله ساکه صافین زینهار
دور در آندن خدا اوله سندن دور
قانک چکدن ایدری اوله ابا
اوله باقی هی اراقدن مرجبا
پیر اوله سنت دُر و از او ستنه
قدرتک یترسه کرجلاب ویر
تا که سندن دور اوله هر ترخ
دتر یوب عیسی خدا لر زان اوله
کندی دوزخدر بریان ایلیه
جفت ایچی قصری آباد اید
قاج یا سندن سی انوک ای یار جان
پیرک و قتی دلرسک عذقی
حضرت حقون دلرسک مغفرت

بیمه هرگز طوقلق اوزر طعام
چوق یکلده حاصل اوله جمله درد
نیلسون راحت حسود شوئم
قاج منافقون ارغ اولای پسر
قلبی ایچم آدمک قوت حلال
اوله دایم اکل ایدر مال حرام
خیش و خیشان خاطرینی صوره
دور در رسه اقریادن هر که رو
هر کم اوله ترک آقارب ایلدی
نر قورده بد اوله رسه اقربا
اقربا سندن شو کم بیگانه در
مرد کل ولدر ایشای نوجوان
کیمور ریرسک کر مود خدا
مرد سیک کل صحبت مردانه تا
مرد خفسک قلمه دشمنون خطه
دشمنی قلیق دلرسک کر هلاک
آله کم چوق ایلدک ظلم و جفا
راه میدانده شولر کم قویه پا

اوله سون کوکسک قلیک ای غلام
عاقل اولن چوق یزای بیک مرد
اوله وفاسز کاذب و مذموم
ایر سون تا کم سکا آندن ضرر
صافی ایلر دینی مانند زلال
قلبی جسمندن اوله اولور تمام
تا کم عمرک آرتور اوله کرد کار
اکسیلور عمری و بولن رحمت اوله
جسمنی قوت عقارب ایلدی
قطع رحم آندن بد درای قتی
دیده نای آنوک افسانه
اوله خوف خدا در هر زمان
تنگ دستیکن قیلر در سخا
سا که داخی ایرنه فضل خدا
دشمنک عیب داخی المه دله
قرشوسن کز مثل اندون ناک
دو نب انصاف استمک آندن خطا
نفسه اویق آنلر آیرق خطا

ویرمکل کوکل مراد ای پسر
 فقر اهل حال ایچند ای پسر
 اوله خلق ایچند فقر و بی نوا
 کندنی طوق کوستروبی پور آج
 گرچه اولور لاغر و سست و ضعیف
 کوکلی پور کرچه الی بوش نوجوان
 غافل اوله یاد قیل الله کی
 کولمه قاتی گریه بیر بر جهان
 حوصله هر یاکه یله خن فکری
 اوینمه اوغلان دکلسی ای پسر
 یاردم اتمه نفسه عصیان اتمه
 وارمه تهمت بیرنه باصمه قدم
 ایمن اوله وارسه کرد شمشک
 صالمعل فستق هوا را هینه آت
 زادی اوله قیلوز سک کر سفر
 نفسکی سعی یله پامال اتمک
 فکر قیل حقک عذاب و قهر بی
 جمله مؤمن راه دوزخدن کج

شول سلامت یولن استر سک اگر
 نیه دیر لایم الغل خبر
 لیکه منعم کورینه اول صورتا
 کسیه قیل او عذر احتیاج
 لیکه طاعت قتی جست و هم نجف
 کوستر رکند ترا زوده کران
 وارمه باطل یوله کوزله راهکی
 آج کوزک ای دوست یوم اغزک
 بکله ییرک خدمتک کور از کبی
 اویمه شیطان سوزنه ایله حذر
 باده ویرب عمری نقصان اتمه
 طغری یول قومه ای فرخند دم
 یستون اولسه هم او صالمه شک
 اوله شیطان کولنج ای پاک ذات
 یوله کم بصدکی پوری یاد اتمه
 ز رکی قلبک یا قوب قال اتمک
 کور مسک استر سک بهشت و نهر بی
 یار شوری بین کولمک ای پسر

یولمز المشرر نار سعیر
 راهسه بر خوف و بار یسه کران
 امر مولاد چورمه کرد نک
 جنت ایچم بولوق استر سک مقام
 کرد لوسک نعمت دار السلام
 خوش طو تر سک خسته کواجله
 بو وصیتلر له کیم ایلر عمل
 حقه قریسه مرادک ای جوان
 هر ملک یا نند بوکم خور اوله
 بوکه رغبت اهل ایماندن کلور
 بو وصیتدن شولر کیم دور در

آله کون کور یواغک ای فقیر
 وای رحم ایلامر سه بین مستعلا
 اتمه دوزخ ایچنه جان و تن
 نیک خود اول خلقه شفقت
 کوزله محتاجی ضعیفی ویر طعام
 اوستوکه جنت قیوسه آچله
 خوش کورر آنی خدا عزوجل
 نل بو نامیله عمل قیل هر زمان
 اومرز رحمت بواغ غفور اوله
 مرد قابل اهل عرفان دن کلور
 حق یا نند ییری یوق منفور در

درمنا فی این نامه کور

کل پروای طالب بند نکو
 بوی جایل کینی بونی قو نکو
 بیر مرشد بویش طالب لر
 کولیش عطار بوند نیجه سی
 بوندن آلق سری غایت سهل در
 یا مسمید المزینک خبر

کتمسون زهار الکن هنج
 صال بو یکه عور ضاس بو بند
 شاه مردان نعمتی غالب لر
 مرد معنی جویسک دکانه کیر
 قو قسندن آورا و کم اهل در
 طاهری خود حاضرک اولدر

612
 9

شربت زنجبیل و عطر
 ۹۹

جَنَفِ انْكَابِ نَامِه وِ اَوَلادِ	بُولُوبِ وِ قَدْرُ مِیَه استادانه
كرد لرسك اوله فرزندك فرید	بوی از بر لدر آشك ای سعید
كیمكه بوندن او كرنه عِلْم وِ اَدَب	اوله محبوب جهان مقبولِ رِب
بر آلاي بیچار مجرم بی بَصَر	یوز سون قاپو كه كلرك قیل نظر
ای قو د شملره س د شست	بوی عفوك آمر و كدله سنی

دیدله تاریخ دی ای مورد کار	
دیدم اشته نه صد و شصت و چهار	

رفع الفلج... تسويد... نسخه... الضحی الكبرى ۲
 ۹۷۸

6626

یا ایاحه